

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 50/2020, referent la Fundació Assistencial Mútua de Terrassa

Antecedents

1. En data 07/08/2019, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra la Fundació Assistencial Mútua de Terrassa (en endavant, FAMT) amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En concret, la persona denunciant ((...)), exposava el següent:

- Que el dia (...)/2019 tenia programada una intervenció quirúrgica a ÀPTIMA Centre Clínic (pertanyent al Grup Mútua de Terrassa), centre al qual havia acudit per rebre assistència mèdica privada.
- Que aquell mateix dia una infermera li va comunicar que cancel·laven la seva intervenció en base a determinada informació que constava a la seva història clínica de la que disposa el Centre d'Atenció Primària (CAP) (...) -gestionat per la FAMT del Grup Mútua de Terrassa, del qual és usuària l'aquí denunciant-.
- Que el dia (...)2019, en conversa telefònica amb la seva doctora d'ÀPTIMA, es va queixar del seu accés a la seva història clínica del CAP *"quan ella mateixa m'havia comentat en diverses ocasions que estava separat el que era la mútua de Terrassa (sanitat pública) d'Àptima, en ser ells una clínica privada"*. Que davant d'això, la doctora li va contestar que *"ells tenien permís per accedir"*.
- Que *"en cap moment vaig signar un document de consentiment per accedir a les meves dades clíniques i que curiosament el dia 23 de juliol de 2019 a l'anar al meu CAP a (...) (que pertany a la Mútua de Terrassa), a fer unes gestions al taulell d'atenció, em van donar un document a signar, al no poder-lo llegir, tres dies després vaig anar a demanar una còpia per saber que havia signat perquè em vaig quedar amb el dubte i curiosament era un consentiment per accedir a les meves dades de la Fundació Assistencial de Mútua de Terrassa on també anomena a Aptima Centre Clínic"*.

La persona denunciant, en relació amb els fets exposats, denunciava, per una banda, a la FAMT *"per deixar accedir a una entitat privada (Àptima Centre Clínic) a la seva història clínica del CAP (...); i, d'altra banda, a la Dra. (...) d'ÀPTIMA, per haver fet un "ús indegut" de determinada informació mèdica que constava en la dita història.*

La persona denunciant aportava, entre d'altra informació, còpia d'un document imprès en data 26/07/2019, amb el logotip de la Mútua de Terrassa, intitulat *"Consentiment informat. Consentiment d'ús de dades personals"*, que conté el següent literal:

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

“D’acord amb allò que disposa el Reglament (UE) 2018/679 del Parlament Europeu i del Consell (...), li informem que les seves dades personals, tant administratives com de salut, estan sotmeses al secret professional. FUNDACIÓ ASSISTENCIAL DE MÚTUA DE TERRASSA FPC, amb NIF (...), FUNDACIÓ VALLPARADÍS, FPC, amb NIF (...), i ÀPTIMA CENTRE CLÍNIC, SL, amb NIF (...), són les responsables del tractament de les dades, i tenen designat/ada un/a Delegat/ada de Protecció de Dades, amb el/la qual pot contactar al correu electrònic (...).”

La finalitat del tractament de les dades serà garantir el registre i seguiment del tractament medicosanitari prestat, assegurar el continuïtat assistencial entre els diferents dispositius sanitaris i socials; facilitar la informació necessària per a la correcta facturació del cost dels serveis prestats, complimentar la seva història clínica (HC) en el centre i implementar els mecanismes de coordinació d’històries clíniques que es desenvolupin. Aquesta informació serà utilitzada pels serveis administratius i serveis directament vinculats a l’assistència sanitària de la nostra entitat, cadascun en les seves competències, i pot ser tramesa total o parcialment als estaments oficials públics o privats que, per motius legals o de necessitat material, hagin d’accedir a les dades a l’efecte de la correcta prestació de l’assistència medicosanitària. (...).”

2. L’Autoritat va obrir una fase d’informació prèvia (núm. IP 226/2019), d’acord amb el que preveu l’article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d’aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l’article 55.2 de la Llei 39/2015, d’1 d’octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d’ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d’un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.

3. En aquesta fase d’informació, mitjançant escrit de 14/10/2019 es va requerir l’entitat denunciada perquè donés compliment al següent:

- Aportés una còpia del registre d’accessos a la història clínica de la persona aquí denunciada de la que disposa el CAP d(...), en el període comprès entre el 11/04/2019 i (...)/2019, ambdós inclosos.
- Indiqués les raons que justificarien cadascun dels accessos realitzats en aquest període.

4. En data 28/10/2019, l’entitat denunciada va respondre el requeriment esmentat a través d’escrit en què exposava el següent:

- a) Que entre el 11/04/2019 i (...)/2019 es van enregistrar un total de 8 accessos a la història clínica de la denunciada, dels quals, 3 corresponen a l’Hospital Universitari Mútua de Terrassa (FAMT), 2 al CAP (...) (FAMT), i 3 a ÀPTIMA.
S’aporta com a DOC1 el registre d’accessos a la història clínica de la persona denunciada entre el 11/04/2019 i (...)/2019.
- b) Que “tots els usuaris que han dut a terme els accessos a la història clínica de la pacient estan degudament identificats, i totes les consultes realitzades tant per FAMT com per part d’ÀPTIMA responen a la finalitat de tramitació de l’assistència mèdic-sanitària d’aquesta

pacient, que ha estat atesa tant per la FAMT com per ÀPTIMA". El detall dels accessos, són els següents:

- 11/04/2019 accés des d'Hospital Universitari Mútua Terrassa (FAMT) per "Persona 1", treballadora del FAMT, amb perfil administratiu. Dades consultades: administratives (programació d'intervenció).
  - 14/04/2019 accés des del CAP (...) (FAMT), per "Persona 2", treballadora del FAMT, amb perfil administratiu. Dades consultades: administratives (programació de cita).
  - 14/04/2019 accés des del CAP (...) (FAMT), per "Persona 3", treballadora de FAMT amb perfil mèdic. Dades consultades: dades de salut.
  - (...) /2019 accés des d'Hospital Universitari Mútua Terrassa (FAMT) per "Persona 4", treballadora del FAMT, amb perfil administratiu. Dades consultades: administratives (admissions).
  - (...) /2019 accés des d'ÀPTIMA, per "Persona 5", treballadora de "TRACTAMENT ESTETIC TERRASSA, SL que presta serveis a ÀPTIMA", amb perfil administratiu. Dades consultades: administratives (programació cita).
  - (...) /2019 accés des d'Hospital Universitari Mútua Terrassa (FAMT) per "Persona 6", treballadora del FAMT, amb perfil administratiu. Dades consultades: administratives (programació cita).
  - (...) /2019 accés des d'ÀPTIMA, per la Dra. (...) (metgessa identificada per la persona denunciante)", treballadora de "TRACTAMENT ESTETIC TERRASSA, SL que presta serveis a ÀPTIMA", amb perfil mèdic. Dades consultades: dades de salut.
  - (...) /2019 accés des d'ÀPTIMA, per "Persona 8", treballadora d'ÀPTIMA, amb perfil administratiu. Dades consultades: administratives (programació cita).
- c) Que, pel que fa a la queixa de la persona denunciante relativa a l'accés indegut per part d'un professional mèdic d'ÀPTIMA a la història clínica de la que disposa el CAP (...), cal assenyalar que aquesta persona va signar en dates 05/09/2016 i 23/07/2019 -amb motiu de l'entrada en vigor del Reglament Europeu sobre protecció de dades personals- dos documents mitjançant els quals *"es va facilitar a aquesta pacient la preceptiva informació sobre el tractament de dades personals per part de FAMT i d'ÀPTIMA, d'acord amb el que es preveu en els arts 5-7 de l'antiga LOPD 15/99 i en article 13 del RGPD"*.
S'aporta com a DOC2 i DOC3 els documents referits signats per la persona denunciante.
- d) Que, FAMT i ÀPTIMA són "cotitulars" del fitxer "Pacients", tal i com al seu dia es va informar a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (en endavant, AEPD), quan es va procedir a la seva inscripció.
S'aporta com a DOC4 i DOC5 les comunicacions a l'AEPD, *"sobre la cotitularitat d'aquest fitxer de pacients"*.
- e) Que *"a més de la seva qualitat de responsables del mateix fitxer de pacients, FAMT i ÀPTIMA mantenen també una relació contractual de prestació de serveis sanitaris per part de FAMT a ÀPTIMA, que requereix l'accés per part de FAMT, en qualitat d'encarregat del tractament, al fitxer de pacients del que ambdues parts són cotitulars"*.
S'aporta com a DOC6 *"el contracte de serveis i d'encàrrec de tractament de dades, que va ser actualitzat en data 25/05/2018"*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- f) Que “els serveis mèdics d'àmbit privat que ofereix ÀPTIMA als seus usuaris són prestats per professionals autònoms o societats, que mantenen amb ÀPTIMA una relació mercantil”.
S'aporta com a DOC7 “el contracte de serveis i d'encàrrec de tractament de dades personals subscrit entre TRACTAMENT ESTÈTIC TERRASSA, SL i ÀPTIMA en data (...)2018”
- g) Que “tots els treballadors i col·laboradors de FAMT i d'ÀPTIMA amb accés a la base de dades de pacients es comprometen per escrit a respectar la confidencialitat, el secret professional i la normativa sobre protecció de dades personals”.
- h) Que “considerem que l'accés a la HC de la reclamant per part d'ÀPTIMA és legítim en quan a que”:
- “ÀPTIMA és cotitular del fitxer de pacients de FAMT i de la Fundació Vallparadís FPC, tal i com es va informar a l'AEPD. S'ha acreditat que la reclamant ha rebut i signat en senyal de coneixement i consentiment l'escrit informant sobre les circumstàncies del tractament de les seves dades personals. Per tant, no hi ha cessió de dades perquè en el moment de la recollida de les dades s'ha informat a la interessada que tant ÀPTIMA com FAMT són responsables del tractament de la base de dades d'històries clíniques”.
  - “ÀPTIMA i FAMT mantenen, a més, una relació de prestació de serveis, en la que ÀPTIMA és responsable i FAMT l'encarregat. En aquest context es van dur a terme els accessos des de l'Hospital Universitari de FAMT per part del personal administratiu del centre”.
  - La Dra. (...) “és una professional mèdica que presta els seus serveis a ÀPTIMA, amb qui la companyia (...) (TRACTAMENT ESTÈTIC TERRASSA SL) va signar el corresponent contracte de serveis que conté les clàusules que regulen les condicions del tractament de dades dels pacients d'ÀPTIMA, en la seva condició d'encarregada del tractament. L'administrativa (PERSONA 5) és treballadora de la societat professional encarregada del tractament”.

L'entitat denunciada, com s'ha avançat, adjuntava a l'escrit documentació diversa:

- **DOC1** (citat a l'apartat a). Registre d'accessos a la història clínica de la persona denunciant durant el període comprés entre l'11/04/2019 i el (...) /2019.
- **DOC2 i DOC3** (citats a l'apartat c). Documents de “Consentiment d'ús de dades personals”
  - DOC2. En aquest document, en el que no figura cap data, consta la signatura manuscrita de la persona aquí denunciant. Segons manifesta la FAMT en el seu escrit, aquest document hauria estat signat per la persona denunciant el 05/09/2016.
Aquest document conté el literal següent:
“D'acord amb allò que disposa la Llei 15/1999 sobre Protecció de dades i la seva normativa de desenvolupament, li informem que les seves dades personals, tant administratives com de salut, estan sotmeses al secret professional i passaran a formar part d'un FITXER DE PACIENTS de cotitularitat de les entitats MÚTUA DE TERRASSA-MUTUALITAT DE PREVISIÓ SOCIAL A PRIMA FIXA; ÀPTIMA CENTRE CLÍNIC; I FUNDACIÓ VALLPARADÍS-FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA.

La finalitat del tractament d'aquestes dades és la prestació del servei mèdic sanitari als pacients, i, en concret, la formalització de la seva història clínica i la realització de tasques d'administració i facturació que corresponguin.

Els destinataris de les dades són les persones i departaments responsables de l'assistència prestada, així com les entitats del Grup Mútua Terrassa anomenades CATLAB I CENTRE DE TECNOLOGIA DIAGNÓSTICA que, per necessitats materials o imperatiu legal, hagin d'accedir a les seves dades per a la correcta prestació de l'assistència mèdic-sanitària”.

- DOC3. Aquest document té el mateix contingut que l'aportat per la persona denunciant (antecedent 1r), amb la diferència que en aquest consta la signatura manuscrita de la persona aquí denunciant, i imprès el dia 23/07/2019.
- **DOC4 i DOC5** (citats a l'apartat d) notificacions d'inscripció i modificació, respectivament, del fitxer “Pacientes” a l'AEPD. En el document *”Informe de situación de inscripción en el Registro de protección de datos”* emès per l'AEPD en data 18/09/2017, s'indica el següent en relació amb el fitxer “Pacientes”:
“Responsable y Dirección: Fundació Asistencial de Mútua de Terrassa, FPC (...) Descripción de la finalidad; fichero de pacientes en régimen de cotitularidad para las entidades del Grupo Mútua de Terrassa, (Mútua de Terrassa, Mutualidad de Previsió Social a Prima Fixa, Àptima Centre Clínic SL, Fundació Vallparadís, Fundació Privada Catalana), en el tratamiento de datos que resultan necesarios para la prestación de la asistencia sanitaria y social”.
- **DOC6** (citat a l'apartat e). “Contracte de prestació de Serveis” formalitzat el 25/05/2018 entre ÀPTIMA i la FAMT, en el que consta el següent literal:
*“Objecte
FAMT es compromet a prestar a ÀPTIMA -amb tots els mitjans personals i tècnics de que disposa en les seves instal·lacions ubicades a l'edifici de l'HUMT- els serveis sanitaris hospitalaris que precisi i que es detallen a continuació, per a l'assistència de les persones ateses per ÀPTIMA: urgències, quiròfans, sala de parts, anestesiologia i reanimació, Radiologia i TAC (...)
Condicions econòmiques:
ÀPTIMA abonarà a FAMT cadascun dels serveis individuals que aquesta presti als seus clients, ingressats o no a les seves dependències, segons la tarifa de preus (...)
Durada: El present contracte es pacte per una durada de tres anys prorrogable d'any en any (...)
Protecció de dades de caràcter personal:
Per a la prestació dels serveis contractats és necessari que FAMT tingui accés i realitzi el tractament de dades personals de pacients per compte d'ÀPTIMA, pel que ambdues parts s'obliguen al compliment del Reglament (UE) 2016/679 (...).
Per a l'execució dels serveis pactats, FAMT tractarà per compte d'ÀPTIMA la informació amb dades personals que es detallen:*
  - *Com a categories d'interessats seran objecte de tractament dades dels usuaris/pacients d'ÀPTIMA*
  - *Com a tipus de dades seran objecte de tractament les dades identificatives i de salut dels interessants*
  - *Dades especialment sensibles. Dades de salut*

L'esmentada informació es troba recollida al fitxer de pacients del que ambdues parts en són cotitulars, de conformitat amb l'acord subscrit entre les parts en data 1 de gener de 2014, a l'efecte de treballar amb un sistema integral en matèria de protecció de dades que permeti millorar els circuits assistencials i optimitzar els sistemes i recursos de què disposen.

FAMT utilitzarà les dades personals objecte de tractament, o les que reculli per a la seva inclusió, només per a la finalitat objecte d'aquest encàrrec. En cap cas podrà utilitzar les dades per a fins propis. Així mateix, no comunicarà les dades a terceres persones, llevat que compte amb l'autorització expressa d'ÀPTIMA i en els supòsits admissibles.

FAMT no podrà subcontractar (...) excepte els serveis auxiliars necessaris (...). El subcontractista, que també tindrà la condició d'encarregat del tractament, està obligat igualment a complir amb les obligacions establertes en aquest document per a l'encarregat del tractament i les instruccions que dicti ÀPTIMA.

- **DOC7** (citat a l'apartat f). Contracte de serveis formalitzat en data (...)2018 entre APTIMA i Tractament Estètic Terrassa SL ((...). (...)), en el que consta el següent literal:

"Manifesten:

I. Que ÀPTIMA disposa d'unes instal·lacions situades en diverses localitats (...) en les quals ofereixen serveis ambulatoris de consultes mèdiques, cirurgia, diagnòstic per la imatge i fecundació in vitro.

II. Que ÀPTIMA (...) té subscrit un contracte de col·laboració amb Fundació Assistencial Mútua de Terrassa, pel qual l'Hospital Universitari Mútua Terrassa (en endavant, HUMT) posa a disposició d'ÀPTIMA tot els serveis personals i tècnics de què disposa per a l'assistència sanitària dels pacients.

III. Que els serveis sanitaris que ofereix ÀPTIMA van orientats a pacients privats (pagament directe) i a pacients provinents de companyies asseguradores de salut amb qui ÀPTIMA ha subscrit convenis de col·laboració.

IV. Que la societat Tractament Estètic Terrassa té especial interès en exercir la seva professió a través de la medicina privada i desitja fer-ho a les instal·lacions d'ÀPTIMA (...)

VI. Que ÀPTIMA al mateix temps té interès en fer possible dita col·laboració.

(...)

Pactes:

Primer. L'objecte d'aquest contracte és la prestació de serveis professionals mèdics per part de la societat Tractament Estètic Terrassa en l'especialitat de (...) a pacients privats d'ÀPTIMA o que provinquin de companyies asseguradores de salut, com de pacients de la pròpia societat (sic).

Per a la prestació d'aquests serveis ÀPTIMA cedeix a la societat Tractament Estètic Terrassa l'ús d'un espai per a consultori mèdic (...)

Segon. D'altra banda ÀPTIMA posarà a disposició de la societat els recursos materials i personals que es descriuen a l'Annex 1 (Servei, condicions econòmiques i professionals) perquè puguin desenvolupar la seva feina assistencial, per la prestació de serveis per part de la societat Tractament Estètic Terrassa (...).

Tercer. Per les actuacions professionals contractades que es desenvolupin en el consultori mèdic d'ÀPTIMA, la societat Tractament Estètic Terrassa s'obliga a ingressar i intervenir els pacients privats i de companyies, única i exclusivament a les instal·lacions assignades per ÀPTIMA que seran concretament la clínica d'hospitalització d'ÀPTIMA i/o l'HUMT (...).

(...)

Sisè. En compliment de la legislació vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, així com en matèria de documentació clínica, la societat Tractament Estètic Terrassa assumeix les següents obligacions i responsabilitats:

- a) De conformitat amb la legislació vigent en matèria de protecció de dades (...) l'accés a la base de dades d'ÀPTIMA i/o, en el seu cas, de Fundació Assistencial Mútua de Terrassa es farà, única i exclusivament, per a prestar l'assistència sanitària als pacients que hagin d'atendre, complint amb el deure de secret professional i confidencialitat. (...)
- b) Tractar les dades de caràcter personal a les que es tingui accés d'acord amb les instruccions d'ÀPTIMA, que serà l'entitat responsable del fitxer (...) Les històries clíniques seran custodiades per ÀPTIMA.
- c) (...)
- d) No comunicar a terceres persones les claus d'accés a la base de dades que ÀPTIMA posa a la seva disposició (...)

(...)

Es garanteix que, sens perjudici de l'exacte compliment de tot allò que estableix el present document, s'observarà en tot moment i en relació a les dades de caràcter personal a les que hi tingui accés, les disposicions de la normativa vigent sobre la matèria així com la normativa interna de confidencialitat i ús de sistemes d'informació d'ÀPTIMA, Annex 3

(...)"

5. A la vista de la informació aportada per la FAMT, en data 11/11/2019, es va requerir a l'entitat denunciada informació addicional, entre d'altra:

- Confirmés que al fitxer (base de dades) d'històries clíniques cotitularitat de la FAMT, Fundació Vallparadís i ÀPTIMA -d'ara en endavant, fitxer "Pacients"- s'inclouen les històries clíniques de les persones/pacients usuaris/àries de la sanitat pública que acudeixen al centres gestionats pel grup Mútua de Terrassa.
- Confirmés que el personal d'ÀPTIMA, mitjançant usuari i contrasenya, pot accedir de manera lògica i sense cap restricció al fitxer d'històries clíniques esmentat a l'apartat precedent.
- Acredités la data de signatura per part de la persona aquí denunciant, del document "Consentiment d'ús de dades personals" (identificat com DOC2).
- Aportés una còpia del Registre d'Activitats del Tractament (en endavant, RAT) del Grup Mútua de Terrassa.

6. En data 25/11/2019 la FAMT va donar resposta l'anterior requeriment, mitjançant escrit en el qual manifestava el següent:

- Que, "en el fitxer compartit hi consten totes les històries clíniques, que s'instrumenten per pacient, independentment si aquest prové de la sanitat pública (FAMT i àmbit sociosanitari de la Fundació Vallparadís), privada (Àptima), o d'ambdós àmbits assistencials".
- Que, "de conformitat amb allò que estableix l'article 11 de la Llei 21/2000 de 29 de setembre, sobre els drets d'informació concernent a la salut i l'autonomia del pacient, no tots

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

els treballadors i col·laboradors d'Àptima hi tenen accés, igual que no tots els treballadors de FAMT ni de la Fundació Vallparadís, sinó només aquells que ho requereixen per al desenvolupament de les seves tasques, als quals s'assigna un codi d'usuari personal i intransferible i un perfil de permisos, privilegis i accés a pantalles adequat al nivell professional, àrea i centre on desenvolupen els seus serveis (...)".

- Que, pel que fa a l'acreditació de la data de signatura, per part de l'aquí denunciador, del document "Consentiment d'ús de dades personals" (identificat com DOC2), al no figurar cap dada en el citat document, "la única dada que ens consta de manera certa és la data en la qual aquest document va ser digitalitzat i vinculat a la seva història clínica núm. 49(...) de la base de dades de pacients, i la data que ens consta és el 05/09/2016 (...). En el sistema de fitxers on s'emmagatzemen els documents de consentiment per a l'ús de dades en format PDF, hi consta també el PDF de la història clínica núm 49(...) amb aqueta data 05/09/2016)". S'aporten impressions de pantalla que acreditarien els extrems indicats.

Junt amb el seu escrit, s'aportava una còpia del RAT "dels PACIENTS de les entitats Fundació Assistencial de Mútua de Terrassa, FPC i ÀPTIMA Centre Clínic SL", amb el següent detall:

- RAT corresponent a l'entitat "Fundació Assistencial de Mútua e Terrassa, FPC"
Denominació del tractament "Pacients".
"Finalitat dels tractaments. Prestació assistencial i planificació de visites mèdiques"
"Base legal dels Tractaments: Art 9.2 h RGPD"
"Categories d'interessats: Pacients dels centres d'Àptima Centre Clínic, de la Fundació Assistencial de Mútua de Terrassa FPC i Fundació Vallparadís FPC.
(...)
Informació addicional. Corresponsables: Àptima Centre Clínic i Fundació Vallparadís, FPC."
- RAT corresponent a l'entitat Àptima Centre Clínic SL"
Denominació del tractament "Pacients".
"Finalitat dels tractaments. Prestació assistencial als pacients d'Àptima Centre Clínic, planificació de visites mèdiques, oferiment de serveis prestats per Àptima"
"Base legal dels Tractaments: Art 9.2 h (assistència mèdica) i 6.1 a (oferta d'altres serveis) del RGPD"
"Categories d'interessats: Pacients dels centres d'Àptima Centre Clínic, de la Fundació Assistencial de Mútua de Terrassa FPC i Fundació Vallparadís FPC.
(...)
Informació addicional. Corresponsables: Fundació Assistencial de Mútua e Terrassa, FPC i Fundació Vallparadís, FPC."

7. En data 09/12/2019 i encara en el marc d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Autoritat va requerir novament a la FAMT informació addicional, en concret:

- Aportés una còpia del document intern del Grup Mútua de Terrassa -vigent a l'abril de 2019- en el que es defineixin detalladament els perfils professionals amb accés al fitxer (base de dades) "Pacients" d'històries clíniques cotitularitat de la Fundació Assistencial Mútua de

Terrassa, Fundació Vallparadís i ÀPTIMA (d'ara en endavant, "FITXER"); així com de les funcionalitats i accions associades a cada perfil.

- Indiqués si la Dra. (...), mitjançant el seu usuari i contrasenya, podia accedir a l'abril de 2019, no només a la història clínica de la persona aquí denunciada, sinó també a les històries clíniques de les persones que consten en el FITXER per haver rebut únicament i exclusivament assistència sanitària pública per part de la FAMT. En cas afirmatiu, indiqués si aquest accés també estava permès a l'abril de 2019 a tots/es els/les professionals amb un perfil d'accés com el que tenia associat la Dra. (...).
- Informés si els metges i les metgesses que presten servei a les dependències d'ÀPTIMA - sigui com a personal propi d'ÀPTIMA, sigui com a personal d'una empresa externa (com ho seria la Dra. (...))- i a qui Grup Mútua de Terrassa habilita l'accés al FITXER mitjançant usuari/contrasenya, podien accedir a l'abril de 2019 a la totalitat de les històries clíniques incloses al FITXER, amb independència de si el/la pacient constava en el mateix per haver rebut assistència sanitària pública o privada per part del Grup Mútua de Terrassa.
- Informés si la situació descrita a l'apartat precedent es donava a l'abril de 2019 amb la resta de perfils amb accés al FITXER (infermers/es, auxiliars infermeria, personal administratiu, etc).

8. En data 20/12/2019, la FAMT va donar resposta a l'anterior requeriment, mitjançant escrit en el que exposava el següent:

- *Que "la Dra. (...) i els professionals amb el seus mateixos perfil d'accés al FITXER ("Metge Hospital Àptima" i "Metge consultoris Àptima"), operativament tenen la possibilitat d'accedir a les històries clíniques de tots els pacients que consten en aquesta base de dades independentment de qui sigui el garant dels serveis mèdics prestats (el CatSalut, una Mutualitat o companyia asseguradora contractada pel pacient, o si el cost d'aquets és assumit pel mateix pacient). Respecte de la resta de perfils d'usuari (infermers/es, auxiliars d'infermeria, personal administratiu, etc), les facultats d'accés a les dades dels pacients tampoc depenen del garant que assumeix el cost de l'assistència, sinó de les necessitats concretes per a dur a terme les seves funcions dins l'entitat. No obstant això, malgrat la possibilitat tècnica d'accedir a tots els pacients del FITXER, la informació d'aquests a la que es pot accedir dependrà dels permisos i privilegis corresponents al/s perfil/s que sigui/n assignat/s a cada usuari".*
- *Que "la Dra. (...) així com els altres professionals que mantenen una relació contractual de serveis amb ÀPTIMA a més de document de normativa interna esmentat (d'ús de sistemes), han subscrit el corresponent contracte d'encàrrec del tractament de dades on es recullen les instruccions específiques que ha complir l'encarregat que durà a terme el tractament de dades dels pacients per compte del responsable (...)".*
- *Que "pel que fa als treballadors amb contracte laboral d'Àptima, a més de normativa interna i de la formació, l'entitat posa al seu abast, a través de la intranet corporativa, un document que conté les directrius d'ús de les històries clíniques, en el qual es deixa clar que només poden accedir a les dades dels pacients els professionals mèdics i el personal administratiu que estiguin duent a terme un procés assistencial amb el pacient determinat".*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- Que “a més d’haver estat informada la cotitularitat del fitxer de pacient a l’Agència Espanyola de Protecció de Dades també s’ha informat per escrit d’aquest extrem als pacients i usuaris dels serveis de la nostra entitat. En aquest cas concret, s’ha acreditat que la denunciante havia estat informada -en dues ocasions- sobre la cotitularitat del fitxer de pacients, i en les dues ocasions havia signat en senyal de conformitat, i no ens consta que hagi exercit en cap moment, ni davant de FAMT ni d’ÀPTIMA, una sol·licitud d’exercici sobre el tractament de les seves dades personals”.

Juntament amb el seu escrit, la FAMT aportava, entre d’altra documentació, part del document intitulat “Document de seguretat de Pacients” del Grup Mútua de Terrassa, versió “V6 Novembre 2018”, en el que consta el següent literal:

“1. OBJECTE

El present Document de Seguretat de Pacients respon a l’obligació establerta al Reglament Europeu (UE) 2016/679 (...) així com l’art. 88 del Reial decret 1720/2007 (...).

Segons l’esmentat article, el Document de Seguretat pot ser únic i incloure tots els fitxers o tractaments, o bé individualitzat per a cada fitxer o tractament. També es poden elaborar diferents documents de seguretat agrupant fitxers o tractaments segons el sistema de tractament utilitzat per a la seva organització, o bé atenent criteris organitzatius del responsable. En tot cas té el caràcter de document intern de l’organització.

Prenent com a base l’anterior, i de conformitat amb l’art. 26 del RGPD, aquest Document de Seguretat de pacients resulta d’aplicació a les 3 societats del Grup Mútua Terrassa que realitzen activitat assistencial, concretament:

FUNDACIÓ ASSISTENCIAL MÚTUA TERRASSA, FPC: és la societat origen de tot el Grup i la que disposa del major equipament. Actualment engloba el servei prestat en el mateix Hospital Mútua Terrassa i en els centres d’atenció primària. Els pacients que tracta són en la seva gran majoria del Servei Català de la Salut, però també hi ha pacients de companyies asseguradores.

ÀPTIMA CENTRE CLÍNIC, S: és la societat que engloba el servei de clínica privada del Grup. Per tant els pacients sempre són o privats o de companyies asseguradores.

FUNDACIÓ VALLPARADÍS-FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA, FPC: és la societat amb l’objecte social de donar assistència a persones amb dependència, com per exemple gent gran o persones amb discapacitat intel·lectual, abastant la seva activitat tant el sector públic com el privat.

(...)

2. ÀMBIT D’APLICACIÓ

La decisió de procedir a l’elaboració d’un Document de Seguretat de pacients que sigui d’aplicació a les tres societats esmentades en l’apartat anterior no respon en cap cas a una decisió puntual a nivell de Grup, sinó que és simplement la translació a l’esfera de la protecció de dades del que suposa la integració del Grup Mútua Terrassa en matèria de gestió de dades de pacients.

Aquesta nova realitat de gestió única i integrada, tant en matèria de circuits assistencials com de recursos humans i sistemes, comporta per se una estreta vinculació entre les entitats esmentades que, a la pràctica, suposa que es produeixin continus accessos i transmissions de

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

dades de caràcter personal entre elles, en els seus àmbits d'actuació a nivell assistencial i sociosanitari.

(...)

En aquest sentit el present Document de Seguretat té la voluntat d'explicar les regles que el Grup Mútua Terrassa segueix per a la seva gestió interna, tenint en compte que no existeixen jurídicament regles objectives i generals al respecte, i que el fet d'establir una aplicació restrictiva de les normes reguladores de l'accés a la història clínica i a les dades personals en general, podria provocar un perjudici en el pacient.

Per tant, és responsabilitat del Grup Mútua Terrassa desenvolupar i protocol·litzar a través del present Document de Seguretat l'adequació a la normativa de protecció de dades d'aquesta realitat (...)

3. FITXER DE PACIENTS

(...) l'opció de tendir cap a la cotitularitat del Fitxer de pacients està estretament vinculada amb la pròpia normativa sectorial de salut, com també en relació amb projectes com el de la Història Clínica Compartida de Catalunya (HC3), coincidents amb les idees de màxima integració possible de la documentació clínica i de l'ajuda a garantir l'assistència adequada del pacient i a aquest efecte, els professionals assistencials que hi estiguin implicats.

Dit això, el Grup Mútua Terrassa en el seu conjunt i, en especial les entitats als que els hi resulta d'aplicació el present Document de Seguretat de Pacients, són conscients de les exigències previstes en la vigent normativa sobre protecció de dades personals (Reglament Europeu (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades; Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals i el Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de l'antiga Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal).

Per tant, un únic fitxer passa a estructurar-se a través d'una cotitularitat de les 3 entitats, donant com a resultat, tal i com s'ha desenvolupat ja, una millor integració de la informació, accessibilitat i disponibilitat als usuaris que la requereixin en cada moment per a realitzar una correcta prestació assistencial.

(...)

5.3.1. ACORD DE GRUP

Com ja hem desenvolupat a l'apartat 2 del present Document de Seguretat, amb el sistema de gestió integrada es produeixen per definició continus accessos i transmissions de dades de caràcter personal entre cadascuna de les societats de Mútua Terrassa. En aquest sentit, al tractar-se d'entitats jurídicament independents s'escau la signatura de contractes/convenis de tractament entre elles, segons el règim jurídic corresponent.

Podem diferenciar 2 tipus d'acords dins de l'àmbit d'aplicació de les 3 societats que queden dins de l'àmbit d'aplicació del present Document de Seguretat:

- Acord de cotitularitat de fitxers de dades de pacients entre Fundació Assistencial Mútua Terrassa, Àptima Centre Clínic SA i Fundació Vallparadís FPC*

(...)

- Acord per a la protecció de dades de caràcter personal en les comunicacions i accessos de dades entre les empreses del Grup Mútua Terrassa*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Signat en data 1 de juliol de 2016 per part de totes les societats del Grup Mútua Terrassa, es constitueix com l'Acord marc que regula els accessos i transmissions de dades entre totes elles, obligant-se a respectar les exigències que la normativa de protecció de dades estableix i desenvolupant de forma general cadascun dels extrems previstos a l'art. 12 de la LOPD 15/1999, vigent en aquell moment. En aquests termes s'ha manifestat la mateixa Agència Espanyola de Protecció de Dades a través del seu Informe Jurídic 0494/2008.

(...)

5.4. OBLIGACIONS DELS USUARIS

Tot el personal de les 3 societats que té accés a les dades de caràcter personal de pacients, i, intervén i en realitza un tractament de dades, està obligat al compliment del previst en el present document.

(...)

L'última mesura de conscienciació realitzada ha estat l'enviament massiu a tots els usuaris d'un mail recordatori de la fusió, a partir de l'1 de gener de 2015, a una única història clínica entre les 3 entitats Mútua Terrassa (...)

Assumpte: Comunicat intern Comitè Història Clínica

Es recorda a tots els professionals amb accés a la Història Clínica electrònica de Mútua de Terrassa (HCIS) que des del 1/01/2015 l'eina incorpora informació procedent tant de les activitats privades com de l'activitat pública. El fet de comptar amb una Història Clínica compartida permet garantir la continuïtat assistencial amb un millor coneixement dels pacients i, per tant, afavorir que les decisions que es prenguin pel que fa al diagnòstic i tractament sigui més precisa, millorant d'aquesta forma la qualitat assistencial dels usuaris, sense afectar la seguretat ni al règim de cobertura dels serveis.

Es recorda així mateix el deure de tots els professionals de complir amb la normativa interna de l'entitat en matèria de confidencialitat i ús dels sistemes d'informació, i la subjecció a la normativa legal i deontològica en relació al tractament de les dades dels pacients.

(...)

6.1.4.2. POLÍTICA D'ACCÉS LÒGIC

(...)

La història clínica és un instrument destinat fonamentalment a ajudar a garantir una assistència adequada al pacient. A aquest efecte, els professionals assistencials del centre que estan implicats en el diagnòstic o el tractament del malalt han de tenir accés a la història clínica. Cada centre ha d'establir el mecanisme que faci possible que, mentre es presta assistència a un pacient concret, els professionals que l'atenen puguin, en tot moment, tenir accés a la història clínica corresponent. Tanmateix, el personal que té cura de les tasques d'administració i gestió dels centres sanitaris pot accedir només a les dades de la història clínica relacionades amb les dites funcions,

(...)

En el cas del Fitxer de Pacients de les entitats sanitàries de Mútua Terrassa, s'ha configurat una nova realitat de gestió única i integrada que suposa una estreta vinculació entre les entitats esmentades que, a la pràctica, genera accessos i transmissions de dades de caràcter personal entre elles, en els seus àmbits d'actuació a nivell assistencial i sociosanitari. Recordar, en aquest sentit, que tot sempre és en benefici del pacient

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

(...)”.

9. En data 30/10/2021, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra la FAMT, per quatre presumptes infraccions: una primera infracció prevista a l'article 83.4.a), en relació a l'article 25.2 relatiu a la protecció de dades des del disseny i per defecte; una segona infracció prevista a l'article 83.5.a), en relació amb els articles 5.1.a), 6 i 9 referent al principi de licitud pel que fa al tractament de categories especials de dades; una tercera infracció prevista a l'article 83.5.a), en relació amb l'article 5.1.b) i 6.4 referent al principi de limitació de la finalitat; i una quarta infracció prevista a l'article 83.5.a), en relació amb l'article 5.1.a) referent al principi de lleialtat; tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 02/11/2020.

10. L'acord d'iniciació explicitava els motius pels quals no es va efectuar cap imputació respecte al fet denunciat relatiu a l'ús de les dades de la salut de la persona aquí denunciant per part de la Dra. (...). En aquest sentit es determinà que *“no correspon a aquesta Autoritat dirimir l'eventual responsabilitat comesa per una possible vulneració de la normativa de protecció de dades, en la mesura que aquesta doctora efectuà el tractament denunciat en tant que empleada de la societat Tractament Estètic Terrassa SL, i aquesta entitat quedaria fora de l'àmbit competencial d'aquesta Autoritat, d'acord amb el previst a l'article 3 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre. Dit això, cal posar en relleu que aquest ús hauria estat propiciat pels fets que s'imputen en aquest procediment sancionador i que motiven la seva incoació”*.

11. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils, comptadors a partir de l'endemà de la notificació, per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenients per defensar els seus interessos.

12. En data 17/11/2020, la FAMT va formular al·legacions a l'acord d'iniciació.

13. En data 05/03/2021, la instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades imposés a la FAMT una multa de 60.000 euros com a responsable d'una infracció tipificada a l'article 83.5.a), en relació amb l'article 5.1.a), pel que fa al principi de licitud (infracció que subsumeix les vulneracions dels principis de limitació de la finalitat i de lleialtat, atesa la seva vinculació); en concurs ideal amb la infracció prevista a l'article 83.4.a) en relació amb l'article 25 pel que fa a la protecció de dades des del disseny i per defecte, tots ells de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 11/03/2020 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

14. En data 25/03/2021, l'entitat imputada va presentar un escrit d'al·legacions a la proposta de resolució.

Fets provats

La Fundació Assistencial Mútua de Terrassa (FAMT) i ÀPTIMA Centre Clínic (ÀPTIMA), formen part del Grup Mútua de Terrassa, dedicat a la prestació de serveis sanitaris.

La FAMT presta serveis sanitaris a través de l'Hospital Mútua Terrassa i dels centres d'atenció primària que gestiona, i que formen part del sistema públic de salut. Segons ha manifestat la FAMT, els pacients tractats per la dita entitat són en la seva gran majoria del Servei Català de la Salut, és a dir, són atesos per compte del sistema públic de salut.

La societat ÀPTIMA presta serveis privats d'assistència sanitària, a través d'asseguradores privades o mitjançant pagament directe per part de la persona usuària. Per prestar aquesta assistència, ÀPTIMA disposa, entre d'altres, tant de personal propi, com de personal d'empreses externes que presten el seus serveis per compte d'ÀPTIMA, com seria el cas de la societat Tractament Estètic Terrassa.

En el marc d'aquesta organització, es consideren provats els següents fets:

1. Totes les històries clíniques electròniques dels pacients del Grup conformen una única base de dades comú per a tot el Grup Mútua de Terrassa (HCE), que incorpora informació procedent, tant de l'activitat privada, com de l'activitat pública del Grup; i que es pot consultar a través dels sistemes d'informació dels que disposa cada entitat.

Al seu torn, les dades de cadascun dels pacients atesos per qualsevol de les empreses que conformen el Grup Mútua de Terrassa s'incorporen a una història clínica electrònica, que és única per a cada pacient amb independència del règim -públic, privat o tots dos- en què hagi estat atès per alguna de les entitats del Grup.

En consonància amb l'anterior, les dades dels pacients de la FAMT que han estat atesos per professionals d'aquesta entitat en règim de sanitat pública, s'inclouen a la seva història clínica electrònica, la qual pot ser consultada per tots els professionals que presten servei, tant a FAMT, com a APTIMA, a través dels seus sistemes d'informació (mitjançant usuari i contrasenya) sense més restricció que la derivada del seu perfil d'accés professional.

2. Les dades de salut de la persona aquí denunciant recollides per la FAMT i que constaven als seus fitxers, foren tractades en les dates i per les persones que s'indiquen a continuació (totes elles alienes a la FAMT i a la prestació pública de serveis sanitaris), sense comptar amb el consentiment explícit de la persona afectada i sense la concurrència de cap altra base jurídica que legitimés aquests tractaments.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- (...) /2019 accés des d'ÀPTIMA, per "Persona 5", treballadora de "TRACTAMENT ESTETIC TERRASSA, SL que presta serveis a ÀPTIMA", amb perfil administratiu. Dades consultades: administratives (programació cita).
- (...) /2019 accés des d'ÀPTIMA, per la Dra. (...) (metgessa identificada per la persona denunciant)", treballadora de "TRACTAMENT ESTETIC TERRASSA, SL que presta serveis a ÀPTIMA", amb perfil mèdic. Dades consultades: dades de salut.
- (...) /2019 accés des d'ÀPTIMA, per "Persona 8", treballadora d'ÀPTIMA, amb perfil administratiu. Dades consultades: administratives (programació cita).

3. Les dades de salut de la persona denunciant, que havien estat recollides per la FAMT amb la finalitat de prestar assistència mèdica en el si del sistema públic de salut, foren tractades el (...) /2019 amb una finalitat distinta i incompatible, en concret en el si d'una assistència mèdica privada prestada a la persona denunciant per l'empresa ÀPTIMA.

4. En data 05/09/2016, la FAMT hauria informat a la persona aquí denunciant mitjançant el document intitulat "Consentiment d'ús de dades personals" (antecedent 4t, DOC2), que "les seves dades personals, tant administratives com de salut, estan sotmeses al secret professional i passaran a formar part d'un FITXER DE PACIENTS de cotitularitat de les entitats Mútua de Terrassa-Mutualitat de Previsió Social a Prima Fixa; Àptima Centre Clínic; i Fundació Vallparadís-Fundació Privada Catalana"; i, que "la finalitat del tractament d'aquestes dades és la prestació del servei mèdic sanitari als pacients, i, en concret, la formalització de la seva història clínica i la realització de tasques d'administració i facturació que corresponguin".

En base a aquesta informació, i també a allò que qualsevol persona usuària del sistema públic de salut pot raonablement esperar quan acudeix a un centre d'atenció primària, es va generar a la persona aquí denunciant l'expectativa -errònia- que el tractament de les dades de salut recavades per la FAMT en el si de l'atenció sanitària prestada en el marc del sistema públic de salut, s'efectuaria sempre i en tot moment en el marc d'aquest tipus de prestació, quan el cert és que tot el personal del Grup Mútua de Terrassa amb accés a la base de dades d'històries clíniques en format electrònic del Grup -tingués o no relació amb el sistema públic de salut- podia accedir a la seva història clínica (d'acord amb el seu perfil professional).

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada ha formulat al·legacions tant a l'acord d'iniciació com a la proposta de resolució. Les primeres ja es van analitzar en la proposta de resolució, però tot i això es considera procedent esmentar-les aquí, atès que en part han estat reproduïdes en les segones al·legacions. Tot seguit s'analitzen el conjunt d'al·legacions formulades per l'entitat imputada.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2.1. Sobre la “manca de competència de l’APDCAT”

En el seu escrit d’al·legacions a la proposta de resolució la FAMT adueix manca de competència d’aquesta Autoritat per incoar un procediment sancionador contra la dita entitat.

Al respecte cal dir que la FAMT presta serveis de salut pública concertats amb el Servei Català de la Salut, i en aquest sentit, forma part del sistema integral d’utilització pública de Catalunya-SISCAT- (Decret 196/2010), actuant per tant com a responsable del tractament de les dades recollides en base a la prestació de serveis públics de salut. Així doncs, qualsevol tractament (entenent com a tal qualsevol de les operacions descrites a l’article 4.2/ de l’RGPD) de les dades recavades per la FAMT en el marc de la prestació del servei públic de salut, es troba dins l’àmbit competencial d’aquesta Autoritat en base al previst als articles 156.a) de l’Estatut d’Autonomia de Catalunya i 3.f) de la Llei 32/2010.

2.2. Sobre el fet provat 1r, relatiu a la protecció de dades des del disseny i per defecte.

En el seu escrit d’al·legacions a l’acord d’iniciació la FAMT argüia que en la descripció de la conducta imputada no s’havia tingut en compte que, tal com van informar en el si de la informació prèvia, a l’hora de definir els diferents perfils amb accés a la història clínica dels pacients, es té en consideració, no només el perfil professional (metge/essa, infermer/a, etc), sinó també el centre i servei des d’on es desenvoluparà l’assistència mèdica. I citava, a modus d’exemple els perfils següents: “Metge hospital Universitari Mútua de Terrassa HUMT”. “Metge Hospital ÀPTIMA”, “Metge consultes externes HUMT” i “Metge consultoris ÀPTIMA”. D’acord amb l’anterior l’entitat imputada considerava que “sí que s’han aplicat mesures tècniques i organitzatives a l’hora de definir els diferents permisos d’accés a la informació a la història clínica dels pacients”, mesures que es complementen amb el “control de la legitimitat de tots els accessos realitzats” ja que els dits accessos “queden degudament enregistrats, i aquest Registre d’Accessos permet la total traçabilitat d’aquests accessos, que són objecte d’una auditoria mensual per a verificar que responen a una finalitat legítima”.

Al respecte, a la proposta de resolució la instructora assenyalava que, certament, en la descripció dels perfils d’accés que s’havia recollit al 1r punt de l’apartat de fets provats de l’acord d’iniciació no s’especificava que els citats perfils es definien, no només en funció de la categoria professional, sinó també tenint en compte el centre i servei des del qual es prestaria l’assistència sanitària. Aquest darrer element, però, no es va incloure en el fet imputat perquè, tal i com consta a les actuacions, l’element del perfil que determina a quines dades poden accedir les persones que presten servei al Grup Mútua de Terrassa és aquell vinculat a la categoria professional (metge/essa, infermer/a, etc) i no el del centre des del qual es presta el dit servei. En altres paraules, una persona, per exemple, amb categoria professional de “metge/essa”, pot accedir a la mateixa informació amb independència de si presta el servei a la FAMT o ÀPTIMA (i per tant tingui associat un perfil com els descrits al paràgraf precedent). En definitiva, el que aquí s’imputa no és la manca de diferents perfils d’accés a la història clínica dels pacients, sinó el fet de que, tal com està configurada la base de dades d’històries clíniques

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

dels pacients del Grup Mútua de Terrassa i la política de permisos, els/les professionals que presten servei a ÀPTIMA poden accedir a la història clínica de tots els pacients del Grup Mútua de Terrassa (i, per tant, de la FAMT), amb independència de quin hagi estat el règim -públic, privat o tots dos- de la prestació rebuda. Així, i tal com va manifestar la FAMT en el si de la informació prèvia, professionals amb el perfil d'accés "*Metge Hospital Àptima*" i "*Metge consultoris Àptima*", "*operativament tenen la possibilitat d'accedir a les històries clíniques de tots els pacients que constin en aquesta base de dades independentment de qui sigui el garant dels serveis mèdics prestats (el CatSalut, una Mutualitat o companyia asseguradora contractada pel pacient, o si el cost d'aquets és assumit pel mateix pacient). Respecte de la resta de perfils d'usuari (infermers/es, auxiliars d'infermeria, personal administratiu, etc), les facultats d'accés a les dades dels pacients tampoc depenen del garant que assumeix el cost de l'assistència, sinó de les necessitats concretes per a dur a terme les seves funcions dins l'entitat*".

D'acord amb això, en aquest procediment s'ha constatat que una metgessa amb perfil d'accés "*Metge consultoris Àptima*" -la Dra. (...)- va poder accedir a la història clínica de la persona denunciant, i va poder consultar les dades de salut que havien estat recavades per la FAMT en el marc de l'atenció sanitària prestada en el sistema públic de salut -sense cap més restricció que la derivada de la seva categoria professional de metgessa-. Així, tal com ha admès la FAMT en el si d'aquest procediment, el perfil de metge/essa d'ÀPTIMA té associat uns privilegis/permisos que li permet accedir a les històries clíniques de totes les persones que han estat ateses per la FAMT, i per tant, poder accedir a les dades de salut que han estat recavades per l'atenció prestada en el marc de la sanitat pública. I aquesta possibilitat d'accés, tal com ha reconegut la FAMT, també es dona respecte d'altres professionals (d'infermeria, personal administratiu), ja que "*les facultats d'accés a les dades dels pacients tampoc depenen del garant que assumeix el cost de l'assistència*".

Doncs bé, aquesta potencialitat en l'accés de que disposen les/els professionals que presten servei a ÀPTIMA en règim de sanitat privada, per accedir a les dades de salut incorporades a la història clínica, quan aquestes han estat recavades per la FAMT en el si d'una atenció vinculada a la prestació de serveis sanitaris públics, no estaria justificada en absolut per cap raó assistencial (com després s'analitzarà en detall) i xoca frontalment amb la protecció de dades des del disseny i per defecte, obligació recollida a l'article 25 de l'RGPD, i particularment, pel que aquí interessa, al seu apartat 2n [*"El responsable del tratamiento aplicará las medidas técnicas y organizativas apropiadas con miras a garantizar que, por defecto, solo sean objeto de tratamiento los datos personales que sean necesarios para cada uno de los fines específicos del tratamiento. Esta obligación se aplicará a la cantidad de datos personales recogidos, a la extensión de su tratamiento, a su plazo de conservación y a su accesibilidad. Tales medidas garantizarán en particular que, por defecto, los datos personales no sean accesibles, sin la intervención de la persona, a un número indeterminado de personas físicas"*].

En aquest punt no resulta sobrer assenyalar que l'Esquema Nacional de Seguretat, aprovat pel Reial Decret 3/2010, i aplicable, d'acord amb la disposició addicional primera de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

endavant, LOPDGDD) a la FAMT per raó del conveni signat amb el Servei Català de la Salut pel qual s'adhereix a Sistema Sanitari Integral d'utilització pública, preveu en el seu article 19, relatiu a la "seguretat per defecte", el següent:

"Los sistemas deben diseñarse y configurarse de forma que garanticen la seguridad por defecto:

a) El sistema proporcionará la mínima funcionalidad requerida para que la organización alcance sus objetivos.

b) Las funciones de operación, administración y registro de actividad serán las mínimas necesarias, y se asegurará que sólo son accesibles por las personas, o desde emplazamientos o equipos, autorizados, pudiendo exigirse en su caso restricciones de horario y puntos de acceso facultados.

c) En un sistema de explotación se eliminarán o desactivarán, mediante el control de la configuración, las funciones que no sean de interés, sean innecesarias e, incluso, aquellas que sean inadecuadas al fin que se persigue.

d) El uso ordinario del sistema ha de ser sencillo y seguro, de forma que una utilización insegura requiera de un acto consciente por parte del usuario".

Per últim, en el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació, la FAMT assenyalava com un element a tenir en compte al seu favor el fet de tenir implementades auditories periòdiques amb la finalitat de verificar la licitud dels accessos a les històries clíniques. Doncs bé, tal com indicava la instructora a la proposta, tot i que s'ha de valorar positivament el fet que la FAMT tingui implementades auditories periòdiques amb la finalitat de verificar la licitud dels accessos a les històries clíniques, cal dir que aquesta mesura -útil i exigible- el que permetria a l'entitat és a actuar de forma reactiva davant eventuais accessos indeguts; quan precisament el que es pretén des de la protecció de dades des del disseny i per defecte és que, dins de les possibilitats que ofereix la tècnica, esdevingui tècnicament impossible dur a terme tractaments de dades que a priori se sap no estarien justificats. Es tracta, en definitiva, d'abordar la privacitat proactivament i preventivament, per així evitar que eventuais amenaces es materialitzin. En aquest sentit cal tenir present que vincular a un perfil permisos d'accés que no són necessaris, com en el supòsit que aquí s'ha analitzat, no fa més que incrementar els riscos de la confidencialitat de la informació.

En el seu escrit d'al·legacions a la proposta, la FAMT exposa que fou al 2003 quan es "va implantar el "sistema d'històries clíniques electròniques compartides entre les entitats assistencials" del Grup, i que prèviament a la seva implantació es va analitzar "d'una forma proactiva, les implicacions i els riscos per als interessats que es poguessin derivar d'aquest tractament", encarregant-se a auditors externs aquest anàlisi que es va plasmar en sengles informes emesos l'any 2002 i 2003, i en base als quals s'han aplicat en anys posteriors "totes les mesures minimitzadores del risc que en aquell moment eren factibles des d'un punt de vista tècnic i organitzatiu". Per acabar, la FAMT addueix que el fet que el professional mèdic no pugui accedir a la totalitat de la informació obtinguda d'un pacient, tant el marc de la prestació de serveis sanitaris públics com privats, suposaria que en la pràctica un pacient podria "ocultar informació mèdica rellevant al professional que l'atén en qualsevol d'aquests centres, i per tant,

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

el professional mèdic no podria aplicar la seva lex artis (...) per salvaguardar la integritat física del pacient (...)”.

Aquesta Autoritat no posa en dubte l'interès de la FAMT en complir amb la normativa de protecció de dades, però la qüestió és que, d'acord amb el que s'ha exposat en aquest apartat i es considera provat, l'entitat no té implementades a dia d'avui les mesures adequades que requereix l'RGPD i que garantirien la protecció de dades des del disseny i per defecte. Així, és indubtable que la potencialitat que tenen tots els professionals que treballen a ÀPTIMA per accedir indiscriminadament a les dades sanitàries de totes les persones ateses pel Grup Mútua de Terrassa no es pot justificar per raons assistencials. I, com s'ha dit, aquesta potencialitat no fa més que incrementar exponencialment els riscos de la informació.

Pel que fa a l'eventual ocultació d'informació per part del pacient adduïda per la FAMT, fet que al seu entendre impediria al professional mèdic aplicar la seva *lex artis* per salvaguardar la integritat física del pacient; val a dir que aquesta possible ocultació no constitueix cap base jurídica que pugui habilitar el tractament i accés a tota la informació mèdica del pacient obtinguda en el marc de la prestació mèdica pública. La decisió d'amagar informació per part del/de la pacient seria una decisió lliurement presa, de manera que seria el/la pacient qui hauria d'assumir les conseqüències d'haver-la ocultat; això sens perjudici que el professional sanitari, precisament en base a la *lex artis*, practiqui les proves mèdiques oportunes per tal d'assegurar una assistència mèdica adequada i segura.

2.3. Sobre el fet provat 2n, relatiu a la manca de licitud del tractament de les dades de salut de la persona denunciant.

Recordem aquí que el tractament que es considera il·lícit és la consulta per part de persones que prestaven servei a ÀPTIMA (citades al punt 2 de l'apartat de fets provats) -algunes treballadores de la dita entitat, d'altres d'empreses externes-, de les dades de la persona denunciant que havien estat recavades per la FAMT en el si d'una prestació pública de serveis sanitaris. Val a dir que aquest accés es va veure propiciat per la manca d'implementació, per part de la FAMT, de mesures tècniques adequades, tal com s'ha exposat més amunt.

En el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació la FAMT esgrimia que serien diverses les bases jurídiques que haurien legitimat aquest tractament: a) prestació del consentiment explícit (art. 6.1.a/ RGPD), que la persona aquí denunciant hauria prestat en dues ocasions, el 05/09/2016 i el 23/07/2019, mitjançant la signatura dels documents intitulats “*Consentiment d'ús de dades personals*” i “*Consentiment informat – Consentiment d'ús de dades personals*”, respectivament; b) la necessitat d'executar un contracte (6.1.b/ RGPD), la necessitat de complir amb una obligació legal (art. 6.1.c/ RGPD); i la necessitat de protegir els interessos vitals de la persona interessada (art. 6.1.d/ RGPD). Afegia la FAMT que, a més de les anteriors bases jurídiques, en aquest cas “*són aplicables les següents excepcions de la prohibició de tractar dades de categoria especial*”: a) “*l'interessat ha prestat el seu consentiment exprés i per escrit de forma prèvia al tractament de les dades (art. 9.2 lletra a RGPD)*”, b) “*El tractament és necessari per al diagnòstic mèdic i/o la prestació d'assistència o tractament de tipus sanitari, en*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

virtut d'un contracte amb un professional sanitari subjecte al deure de secret professional (art. 9.2 lletra h i 9.3 RGPD); i, c) El tractament és necessari per a protegir els interessos vitals de l'interessat) [(...) en el supuesto de que el interesado no esté capacitado, física o jurídicamente, para dar su consentimiento), l'afegit és de l'Autoritat] (art.9.2 lletra c RPDG)". Val a dir però que la FAMT, en l'escrit d'al·legacions a la proposta cita únicament com a base jurídica per al tractament la prevista a l'article 6.1.b) en connexió amb l'excepció de l'article 9.2.h) de l'RGPD.

La FAMT també posava en relleu, tant en les seves al·legacions a l'acord d'iniciació com a la proposta de resolució, el fet que FAMT i ÀPTIMA són cotitulars del fitxer de pacients del Grup Mútua de Terrassa que, com s'ha dit, inclou les històries clíniques de totes les persones ateses per qualsevol de les empreses del citat Grup.

Respecte d'aquesta al·legació, convé en primer lloc posar en relleu que el fet que FAMT i ÀPTIMA siguin empreses del mateix grup i "cotitulars" del fitxer en qüestió, no treu que siguin empreses diferenciades, cadascuna d'elles amb la personalitat jurídica pròpia. Així, la FAMT seria l'entitat responsable de les dades recavades en el si d'una atenció prestada en el marc del sistema públic de salut, de manera que si alguna de les altres empreses del Grup accedís a les dites dades -com seria el cas que ens ocupa- estariem davant una comunicació de dades i per tant d'un nou tractament distint a la recollida de les dades per part del responsable. Així doncs, el que cal analitzar és si aquesta comunicació de dades té una base jurídica que la legitimi.

L'RGPD exigeix, per dur a terme un tractament de dades de categoria especial -com són les dades de salut-, per una banda, la concurrència d'una de les bases jurídiques previstes a l'article 6.1 de l'RGPD i, d'altra banda, acumulativament, que es doni alguna de les excepcions previstes a l'article 9.2 de l'RGPD que aixequi la prohibició general de tractament de les dades d'aquesta naturalesa. A l'anterior cal afegir que l'article 9.2 de l'LOPDGDD exigeix que els tractaments previstos per les lletres g), h) i i) de l'article 9.2 de l'RGPD, han d'estar emparats en una norma amb rang de llei. Així doncs, convé abordar en primer lloc si el tractament objecte de controvèrsia estaria legitimat per alguna de les bases jurídiques previstes en l'article 6 de l'RGPD, ja que de no ser així ja no seria necessari analitzar l'eventual concurrència d'una de les excepcions recollides a l'article 9.2 de la mateixa norma.

Com s'ha avançat, la FAMT invocava al seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació diverses bases jurídiques distintes al consentiment, les especificades a les lletres b), c) o d) de l'article 6.1 de l'RGPD i que, segons el seu entendre, legitimaven el tractament; tot i que a l'escrit d'al·legacions a la proposta centra la legitimació per al tractament en la base prevista a l'article 6.1.b) de l'RGPD. S'analitzen seguidament la totalitat de les bases jurídiques invocades per la FAMT en el si d'aquest procediment.

2.3.1.- Pel que fa a la necessitat del tractament per a l'execució d'un contracte (art. 6.1.b) RGPD)

Argumentava la FAMT en el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació que *"per al compliment de l'encàrrec de la prestació d'assistència sanitària concertada amb la pacient amb el*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

professional mèdic d'Àptima, requeria obtenir tota la informació possible per dur a terme, amb seguretat, la cirurgia encomanada a aquest professional". En el seu escrit d'al·legacions a la proposta la FAMT insisteix en aquest darrer argument manifestant que "la professional mèdica havia de conèixer necessàriament totes les circumstàncies de salut que poguessin afectar la integritat física de la pacient".

Al respecte val a dir, tal com va establir el Grup 29 en el seu Dictamen 6/2014, que per valorar la "necessitat" o no d'un tractament, s'ha de tenir en consideració si es disposa d'altres mitjans menys invasius per a servir a la mateixa finalitat, i no només això: per valorar aquesta "necessitat" relacionada amb l'execució d'un contracte és també essencial determinar si el contracte es pot executar o no sense aquest concret tractament. Doncs bé, no seria aquest el cas que aquí ens ocupa, en què la professional mèdica podria haver fet les proves mèdiques pertinents per dur a terme la intervenció amb total seguretat, sense tenir que accedir a les dades clíniques obtingudes en el marc d'una atenció mèdica prestada pel sistema públic de salut. És cert que l'aplicació informàtica permetia aquest accés directe a la informació, però, com s'ha dit, aquesta deficiència -que també és objecte d'imputació en aquest procediment- no pot convertir-se en la justificació o necessitat de l'accés.

2.3.2.- Pel que fa a la necessitat del tractament en compliment d'una obligació legal aplicable al responsable del tractament. (art. 6.1.c/ RGPD)

En el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació, la FAMT invocava en relació amb aquesta base jurídica la legislació sanitària, entre d'altra i pel que aquí interessa, l'article 9.1 de la Llei catalana 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, que estableix que s'ha de procurar la màxima integració de la documentació clínica de cada pacient, integració que "*s'ha de fer, com a mínim, en l'àmbit de cada centre, on hi ha d'haver una història clínica única per a cada pacient*"; l'article 14.1 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, que defineix la història clínica com el conjunt dels documents relatius als processos assistencials de cada pacient per tal d'obtenir la màxima integració possible de la documentació clínica de cada pacient, almenys, en l'àmbit de cada centre; i, l'article 16 de la mateixa Llei bàsica 41/2002, que es refereix al seu apartat 1 a la història clínica com l'"*instrument destinat fonamentalment a garantir una assistència adequada al pacient*", i al seu apartat 2 a la necessitat de que cada centre estableixi "*els mètodes que possibilitin a tota hora l'accés a la història clínica de cada pacient per part dels professionals que l'assisteixen*".

Pel que fa a la unitat d'història clínica, resulta d'interès citar aquí la sentència del Tribunal Suprem de data 20/10/2009 que es pronunciava en els següents termes:

"En cuanto a la historia clínica, es cierto que los arts. 14 y siguientes de la Ley de Autonomía del Paciente favorecen "la máxima integración posible de la documentación clínica de cada paciente" a fin de lograr una adecuada asistencia sanitaria. Tal vez ello justifique hablar, como hace la sentencia impugnada, de un principio de unidad de la historia clínica. Dicho esto, es

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

preciso inmediatamente señalar que esa integración de la historia clínica, tendente a evitar la dispersión de la información sanitaria sobre cada paciente, tiene como beneficiario al propio paciente. El inciso inicial del art. 16 de la Ley de Autonomía del Paciente es paladinamente claro a este respecto:

«La historia clínica es un instrumento destinado fundamentalmente a garantizar una asistencia adecuada al paciente.» Las historias clínicas no deben tener carácter unitario, como pretende la sentencia impugnada, para facilitar su misión a las mutuas de prevención de riesgos laborales, ni menos aún a los empresarios. Ciertamente, permiten prestar una asistencia sanitaria mejor; pero esta mejora no se justifica por el ahorro de esfuerzo para terceros (personal sanitario, Administración, empresarios, etc.), sino por el bienestar del paciente. Este punto es de crucial importancia, porque la información sobre la salud de las personas forma parte del objeto protegido por el derecho fundamental a la intimidad, tal como ha aclarado, entre otras, la sentencia del Tribunal Constitucional 196/2004. De aquí que toda excepción a la confidencialidad que pesa sobre dicha información sólo pueda justificarse por el beneficio que reporte al propio paciente o, en su caso, por ineludibles y superiores exigencias de interés general debidamente ponderadas, que de ningún modo pueden consistir en un funcionamiento más ágil de las mutuas de prevención de riesgos laborales. Tan es así que el art. 18 de la Ley de Autonomía del Paciente sólo confiere el derecho de acceso a la historia clínica al paciente, no a terceros; y el sucesivo art. 19 de ese mismo texto legal obliga a establecer «un mecanismo de custodia activa y diligente de las historias clínicas»”.

D'acord amb aquesta interpretació, i tal com va exposar la instructora a la proposta de resolució, el principi d'unitat de la història clínica per cada centre i el desideratium establert a les citades normes sanitàries de prestar una assistència adequada al pacient no justificaria el traspàs d'informació entre empreses de forma indiscriminada, per molt que formin part del mateix Grup. Interpretar-ho d'una altra forma comportaria validar la comunicació de dades mèdiques entre centres públics i privats sense més justificació que prestar una assistència adequada, produint-se a més una manca de control per part de les persones afectades sobre qui, perquè i en quines circumstàncies s'estan tractant les seves dades, el que resulta del tot contrari a la normativa de protecció de dades.

A l'anterior cal afegir que la història clínica compartida implementada a Catalunya (d'acord amb la disposició addicional de la Llei 21/2000 i article 56 de la Llei 16/2003 de “Cohesión y Calidad del Sistema Nacional de Salud”) preveu l'intercanvi d'informació mèdica entre centres sanitaris de la xarxa pública assistencial (centres de titularitat pública i de titularitat privada que formin part del SISCAT), però cap norma contempla a l'actualitat l'accés o interoperativitat amb bases de dades o fitxers d'històries clíniques de centres sanitaris privats que no prestin serveis mèdics concertats amb la sanitat pública.

2.3.3.- Pel que fa la necessitat del tractament per protegir els interessos vitals de la persona interessada (art. 6.1.d/ RGPD)

En relació amb aquesta base jurídica, esgrimia la FAMT al seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació que “la consulta realitzada per la Dra. (...) de les dades de salut de la seva pacient

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

era necessària per a la preservació dels interessos vitals d'aquesta, per quant s'havia programat una intervenció quirúrgica, que s'havia de dur a terme amb la major seguretat per a la pacient”.

En relació amb la base jurídica 6.1.d) de l'RGPD que ja fou analitzada per la instructora a la proposta, cal dir que el considerant 46 estableix el següent: *“El tratamiento de datos personales también debe considerarse lícito cuando sea necesario para proteger un interés esencial para la vida del interesado o la de otra persona física. En principio, los datos personales únicamente deben tratarse sobre la base del interés vital de otra persona física cuando el tratamiento no pueda basarse manifiestamente en una base jurídica diferente. Ciertos tipos de tratamiento pueden responder tanto a motivos importantes de interés público como a los intereses vitales del interesado, como por ejemplo cuando el tratamiento es necesario para fines humanitarios, incluido el control de epidemias y su propagación, o en situaciones de emergencia humanitaria, sobre todo en caso de catástrofes naturales o de origen humano”.*

El Grup 29 en el dictamen 6/2014 ja citat, determina que ha de fer-se una interpretació restrictiva d'aquesta disposició, i, en la línia que finalment es va plasmar en el considerant transcrit, establia que *“es razonable suponer que en situaciones en las que exista la posibilidad y la necesidad de solicitar un consentimiento válido, el consentimiento deberá, por supuesto, solicitarse siempre que sea posible”.*

Per tant, en base a això, no es pot admetre tampoc aquesta base jurídica com a legitimadora del tractament esmentat.

2.3.4.- Pel que fa al consentiment (6.1.a/ RGPD)

Descartades les bases jurídiques recollides a l'article 6.1, lletres b), c) i d) de l'RGPD, cal centrar-se ara en l'anàlisi del consentiment com a base jurídica legitimadora del tractament, base que també fou invocada per la FAMT en les seves alegacions a l'acord d'iniciació.

La FAMT defensava que la persona denunciant havia prestat el seu consentiment explícit en dues ocasions, el 05/09/2016 i el 23/07/2019, mitjançant la signatura dels documents intitulats *“Consentiment d'ús de dades personals”* i *“Consentiment informat – Consentiment d'ús de dades personals”*, respectivament. Manifestava que *“en el primer paràgraf d'ambdós documents informatius es recull de forma expressa i transparent la cotitularitat del fitxer de pacients entre FAMT, ÀPTIMA, i la Fundació Vallparadís. Aquests documents també recullen la resta de condicions del tractament de les dades personals de la pacient, entre ells, la finalitat del tractament i la cessió a tercers: concretament, el primer dels consentiments s'indica expressament que «seran destinataris de les dades els estaments públics o privats aliens a les entitats del Grup que, per necessitats materials o imperatiu legal hagin d'accedir a les seves dades per a la correcta prestació de l'assistència sanitària» i que «mitjançant la firma d'aquest document, el pacient de Mútua de Terrassa MPS i/o ÀPTIMA CENTRE CLÍNIC, dona el seu consentiment per tal que les dades que siguin expressament necessàries siguin cedides a l'entitat amb què el pacient tingui concertada la prestació de serveis mèdics-sanitaris i socials, amb l'objectiu d'accedir al pagament del cost de l'assistència prestada».* Per tant, es contempla

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

expressament la circumstància del tractament de dades tant per FAMT com per ÀPTIMA, independentment de qui assumeixi el cost del tractament mèdic (una entitat pública o una companyia asseguradora” [el subratllat és de FAMT].

Tal com indicava la instructora, en aquest punt cal recordar que el tractament de dades de salut basat en el consentiment requereix la prestació d'un consentiment explícit (art. 6.1.a/ i art. 9.2.a/ de l'RGPD).

Dels dos formularis al·ludits per la FAMT, mitjançant els quals l'aquí denunciant hauria, segons el seu entendre, prestat el seu consentiment explícit, només s'analitzarà el document “Consentiment d'ús de dades personals” que la persona denunciant va signar en data 05/09/2016. L'altre document de consentiment invocat per la FAMT, que també està signat per la persona denunciant, no podria constituir -en cas que complís els requisits- una base jurídica vàlida per aquest concret tractament ja que, com va evidenciar la instructora, aquest fou signat amb el 23/07/2019, és a dir, amb posterioritat a la data en què es va dur a terme el tractament que aquí s'imputa /(...)/2019). Que el consentiment ha de prestar-se abans que comenci l'activitat de tractament és un requisit que s'infereix clarament del literal dels articles 6.1.a) i 9.2.a) de l'RGPD (“*el interesado dio su consentimiento para el tratamiento*”). D'acord amb això, serà el formulari de 05/09/2016 el que s'analitzarà a la llum del que disposa l'RGPD.

L'apartat 11 de l'article 4 de l'RGPD defineix consentiment com “*toda manifestación de voluntad libre, específica, informada e inequívoca por la que el interesado acepta, ya sea mediante una declaración o una clara acción afirmativa, el tratamiento de datos personales que le conciernen*”.

Convé aquí centrar-se en dues de les condicions que ha de complir aquesta manifestació de voluntat: que sigui específica i inequívoca.

Les directrius 5/2020 del Comitè Europeu de Protecció de Dades (CEPD) sobre el consentiment, pel que fa a la necessitat que la manifestació de voluntat sigui específica, exposa el següent:

“El artículo 6, apartado 1, letra a), confirma que el consentimiento del interesado para el tratamiento de sus datos debe darse «para uno o varios fines específicos» y que un interesado puede elegir con respecto a cada uno de dichos fines. El requisito de que el consentimiento deba ser «específico» tiene por objeto garantizar un nivel de control y transparencia para el interesado. Este requisito no ha sido modificado por el RGPD y sigue estando estrechamente vinculado con el requisito de consentimiento «informado». Al mismo tiempo, debe interpretarse en línea con el requisito de «disociación» para obtener el consentimiento «libre». En suma, para cumplir con el carácter de «específico» el responsable del tratamiento debe aplicar:

i la especificación del fin como garantía contra la desviación del uso,

ii la disociación en las solicitudes de consentimiento, y

iii una clara separación entre la información relacionada con la obtención del consentimiento para las actividades de tratamiento de datos y la información relativa a otras cuestiones”.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

I sobre la condició de inequívoc que ha de donar-se en el consentiment prestat, el mateix document del CEPD determina que:

“75. El RGPD establece claramente que el consentimiento requiere una declaración del interesado o una clara acción afirmativa, lo que significa que siempre debe darse el consentimiento mediante una acción o declaración. Debe resultar evidente que el interesado ha dado su consentimiento a una operación concreta de tratamiento de datos.

76. El artículo 2, letra h), de la Directiva 95/46/CE describía el consentimiento como «toda manifestación de voluntad, libre, específica e informada, mediante la que el interesado consienta el tratamiento de datos personales que le conciernen». El artículo 4, apartado 11, del RGPD desarrolla esta definición aclarando que el consentimiento válido requiere una manifestación inequívoca de dicha voluntad mediante una declaración o una clara acción afirmativa en consonancia con la orientación previa publicada por el GT29.

77. Una «clara acción afirmativa» significa que el interesado debe haber actuado de forma deliberada para dar su consentimiento a ese tratamiento en particular. El considerando 32 ofrece orientación adicional sobre este punto.”

Doncs bé, cal dir que en el document en qüestió, signat per la persona denunciant el 05/09/2016, i que s'ha transcrit en part en aquest mateix apartat, en absolut recull un consentiment que reuneixi les condicions d'específic i inequívoc pel que fa al tractament consistent en la comunicació de dades per part del FAMT a ÀPTIMA que és, en definitiva i com s'ha exposat, el tractament objecte d'imputació. I això perquè, ni es diferencien tractaments (per una banda, el tractament de dades per part de la FAMT en el marc de la prestació sanitària pública; i d'altra banda, la comunicació de dades per part de la FAMT a d'altres empreses del Grup), ni les concretes finalitats de cadascun d'aquests eventuals tractaments, ni hi ha una clara separació entre la informació relacionada amb l'obtenció del consentiment per a les activitats de tractament de dades i la informació relativa a d'altres qüestions (tal com es recull a les directrius del CEPD abans transcrites).

Tampoc no es pot considerar que el consentiment fos explícit, requisit que exigeix l'article 9.2.a) de l'RGPD pel que fa al tractament de categories especials de dades, com ho són les dades de salut. I això perquè, els termes en què està redactat el document impedirien a la persona afectada manifestar clarament i expressament la seva voluntat sobre quins serien els tractaments concrets que estaria acceptant amb la signatura del dit document.

De conformitat amb el que s'ha exposat, es considera que el tractament controvertit no està legitimat per cap de les bases jurídiques al·legades per la FAMT en el marc d'aquest procediment.

2.4. Sobre el fet provat 3r, relatiu a la vulneració del principi de limitació de la finalitat.

En relació amb aquesta imputació la FAMT argumentava el següent en el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació: *“Entenem que (...) Mútua de Terrassa ha complert*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

sobradament amb el deure d'informar sobre la finalitat determinada, explícita i legítima del tractament de les dades que es recullen de la pacient". En aquest sentit exposaven que "en el consentiment informat de 05/09/16, comú per FAMT, ÀPTIMA: La finalitat és la «prestació del servei mèdic-sanitari i la formalització de la història clínica, i les corresponents tasques administratives i de facturació que corresponguin, podent ser destinataris de les dades estaments públics i privats que hagin que hagin d'accedir a les dades per a la correcta prestació de l'assistència mèdic-sanitària», i que "en el consentiment informat de 23/07/19, s'informa encara més explícitament (...). No es pot considerar incompatible el tractament de les dades de salut amb la finalitat de prestar assistència sanitària, en funció de la circumstància de qui assumeixi les despeses de la prestació sanitària rebuda pel pacient (sigui el propi pacient, o una entitat asseguradora privada concertada per aquest, o bé el Sistema Públic de Salut. Afirmar això implica vulnerar el principi d'unicitat de la Història Clínica dins d'un centre sanitari".

En el seu escrit d'al·legacions a la proposta de resolució, l'entitat imputada, d'una banda, esgrimeix que "l'APDCAT no és competent per a pronunciar-se sobre un tractament dut a terme per ÀPTIMA, empresa que no es troba dins del seu àmbit d'actuació"; i, d'altra, reitera allò que ja va exposar en el seu escrit d'al·legacions anterior, en el sentit que "no es pot considerar incompatible el tractament de salut amb finalitat de prestar assistència sanitària, en funció de la circumstància de qui assumeix les despeses d'aquesta prestació sanitària", ja que no hi ha cap normativa legal que contempli "una finalitat diferent segons qui assumeix el cost de l'assistència sanitària", indicant a aquest respecte que ni tan sols la "Guia de Protecció de Dades per a pacients i persones usuàries dels serveis de salut" publicada per l'APDCAT, en l'apartat en què "es desglossen les diferents finalitats (...) fa esment (...) al criteri en el qual ha basat l'APDCAT la seva proposta de sanció (...) consistent en una bifurcació de la finalitat assistencial, dependent de qui assumeix el cost d'aquesta assistència".

Abans d'entrar en l'anàlisi del principi de limitació de la finalitat cal aclarir, primer, que tal com s'ha dit abans, l'únic document que es tindrà aquí en consideració serà aquell que va ser signat per la persona denunciant abans que la FAMT dugué a terme al tractament objecte de controvèrsia el (...)/2019. I segon, també cal evidenciar que la transcripció feta per la FAMT en el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació del document de consentiment de 05/09/2016 és incorrecta, ja que el literal del document, quan es refereix als destinataris citats per la FAMT en aquesta al·legació, és el següent: "Així mateix, també seran destinataris de les dades els estaments públics i privats aliens a les entitats del Grup mencionats abans que, per necessitats materials o imperatiu legal, hagin d'accedir a les dades per a la correcta prestació de l'assistència mèdic-sanitària" (el subratllat és de l'Autoritat). En tot cas, cal posar en relleu que finalitat i destinataris són dos dels elements -distints i no intercanviables- dels quals s'ha d'informar obligatòriament a la persona interessada prèviament a la recollida de les seves dades. Per tant, el que s'analitzarà aquí és la finalitat per la qual es van recollir les dades de la persona afectada i la seva eventual incompatibilitat amb tractaments posteriors, i no els eventuals destinataris de la informació.

També cal assenyalar que té raó la FAMT quan afirma que ÀPTIMA és una entitat que presta serveis privats no concertats i que per tant no entraria dins de l'àmbit d'actuació d'aquesta

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Autoritat. Però aquí no s'està analitzant l'actuació duta a terme per ÀPTIMA, sinó l'ús que en fa la FAMT de les dades que aquesta entitat recava en el marc d'una assistència sanitària pública, i concretament, si el seu tractament posterior s'ajusta a la finalitat per a la qual foren recollides aquestes dades; i això sí és competència d'aquesta Autoritat.

Aclarit això, seguidament escau analitzar si el tractament descrit al 3r dels fets provats resulta respectuós amb el principi de limitació de la finalitat.

L'article 5.1 de l'RGPD, descriu a la lletra b) en què consisteix el principi de limitació de la finalitat, en el següents termes:

"1. Los datos personales serán: (...)

b) recogidos con fines determinados, explícitos y legítimos, y no serán tratados ulteriormente de manera incompatible con dichos fines; de acuerdo con el artículo 89, apartado 1, el tratamiento ulterior de los datos personales con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica e histórica o fines estadísticos no se considerará incompatible con los fines iniciales («limitación de la finalidad»).

Per la seva banda, l'article 6 -relatiu a la licitud del tractament- estableix al seu apartat 4 el següent:

"4. Cuando el tratamiento para otro fin distinto de aquel para el que se recogieron los datos personales no esté basado en el consentimiento del interesado o en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que constituya una medida necesaria y proporcional en una sociedad democrática para salvaguardar los objetivos indicados en el artículo 23, apartado 1, el responsable del tratamiento, con objeto de determinar si el tratamiento con otro fin es compatible con el fin para el cual se recogieron inicialmente los datos personales, tendrá en cuenta, entre otras cosas:

a) cualquier relación entre los fines para los cuales se hayan recogido los datos personales y los fines del tratamiento ulterior previsto;

b) el contexto en que se hayan recogido los datos personales, en particular por lo que respecta a la relación entre los interesados y el responsable del tratamiento;

c) la naturaleza de los datos personales, en concreto cuando se traten categorías especiales de datos personales, de conformidad con el artículo 9, o datos personales relativos a condenas e infracciones penales, de conformidad con el artículo 10;

d) las posibles consecuencias para los interesados del tratamiento ulterior previsto; e) la existencia de garantías adecuadas, que podrán incluir el cifrado o la seudonimización.

I el considerant (50) també referit a la finalitat del tractament, preveu que:

El tratamiento de datos personales con fines distintos de aquellos para los que hayan sido recogidos inicialmente solo debe permitirse cuando sea compatible con los fines de su recogida inicial. En tal caso, no se requiere una base jurídica aparte, distinta de la que permitió la obtención de los datos personales. Si el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento, los cometidos y los fines para los cuales se debe considerar compatible y lícito el tratamiento ulterior se pueden determinar y especificar de acuerdo con el Derecho de la Unión o de los Estados miembros. Las operaciones de tratamiento ulterior con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica e histórica o fines estadísticos deben considerarse operaciones de tratamiento lícitas compatibles. La base jurídica establecida en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros para el tratamiento de datos personales también puede servir de base jurídica para el tratamiento ulterior. Con objeto de determinar si el fin del tratamiento ulterior es compatible con el fin de la recogida inicial de los datos personales, el responsable del tratamiento, tras haber cumplido todos los requisitos para la licitud del tratamiento original, debe tener en cuenta, entre otras cosas, cualquier relación entre estos fines y los fines del tratamiento ulterior previsto, el contexto en el que se recogieron los datos, en particular las expectativas razonables del interesado 4.5.2016 ES Diario Oficial de la Unión Europea L 119/9 basadas en su relación con el responsable en cuanto a su uso posterior, la naturaleza de los datos personales, las consecuencias para los interesados del tratamiento ulterior previsto y la existencia de garantías adecuadas tanto en la operación de tratamiento original como en la operación de tratamiento ulterior prevista.

Si el interesado dio su consentimiento o el tratamiento se basa en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que constituye una medida necesaria y proporcionada en una sociedad democrática para salvaguardar, en particular, objetivos importantes de interés público general, el responsable debe estar facultado para el tratamiento ulterior de los datos personales, con independencia de la compatibilidad de los fines. (...)"

A la vista dels preceptes transcrits, cal en primer lloc determinar amb quina finalitat es van recollir les dades de la persona denunciant per part de la FAMT, i en concret, pel CAP (...). Com s'ha dit, la FAMT recull les dades de les persones usuàries del CAP -entre elles la persona denunciant- en el marc de la prestació pública de salut. La finalitat del tractament en aquest context està íntimament lligada amb la base jurídica que legitima el tractament de les dades de salut en el si de la sanitat pública, que és l'establerta a l'article 6.1.e) ("el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento"), en connexió amb l'excepció prevista a l'article 9.1.h) i i) de l'RGPD. Resulta doncs clar que les dades de la persona denunciant foren recollides amb la finalitat de prestar assistència mèdica en el si del sistema públic de salut.

Doncs bé, aquestes dades de la persona denunciant recollides en el marc d'una prestació pública de salut, com s'ha provat, foren tractades per ÀPTIMA en el si d'una prestació privada, per tant, amb una finalitat diferent per a la qual foren inicialment recavades.

Assentat això, i d'acord amb la normativa, cal analitzar seguidament si aquest tractament per a una finalitat diferent podria basar-se en la prestació de consentiment. La resposta a aquesta qüestió ha de ser negativa ja que, tal com s'ha analitzat en el punt 2.3.4 precedent, d'acord amb el literal del document signat per la persona denunciant el dia 05/09/2016, no es pot considerar

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

que la persona afectada donés el seu consentiment -que ha de ser explícit, en tractar-se de dades de salut- pel tractament objecte de controvèrsia.

Si el tractament de les dades es duu a terme per a una finalitat diferent per a la qual inicialment es van recollir les dades, i no està basat en el consentiment de la persona interessada, conforme el que disposa l'article 6.4 de l'RGPD, el responsable ha de provar que el tractament per aquesta finalitat diferent es compatible amb la finalitat que justificà la recollida inicial de les dades. Doncs bé, les raons esgrimides per la FAMT per tal de fonamentar la compatibilitat del tractament basades en la *"unicitat de la història clínica del centre sanitari"*, no es poden admetre per les raons ja exposades al punt 2.3.2. precedent, i que es donen aquí per reproduïdes. I encara més, no és possible defensar una possible compatibilitat en el cas que ens ocupa, si es té en compte un dels criteris definits a l'article 6.4 de l'RGPD i que han de servir per fer aquest "test de compatibilitat", i és el referit a *"el contexto en que se hayan recogido los datos personales, en particular por lo que respecta a la relación entre los interesados y el responsable del tratamiento"*. En efecte, atès el context en què es van recollir les dades -prestació sanitària pública- la persona afectada no podia preveure en absolut que les seves dades seran utilitzades en la prestació d'un servei privat de salut.

A l'anterior cal afegir que tampoc aquest ulterior tractament de les dades amb una finalitat diferent a la que inicialment es van recollir, no estaria legitimat per cap altra base jurídica, d'acord amb el que s'ha exposat a l'apartat 2.3 precedent.

Per concloure amb aquest anàlisi de la finalitat, afegir que el fet que entre les finalitats detallades a la *"Guia de Protecció de Dades per a pacients i persones usuàries del serveis de salut"* de l'APDCAT -a la qual a al·ludit la FAMT a les seves al·legacions- no es diferenciïn les finalitats d'assistència mèdica depenent de qui presta el servei (sanitat pública o privada), no invalida en absolut el que fins aquí s'ha dit, i això perquè, primer, es tracta d'una guia i no d'una norma jurídica d'obligat compliment; i, segon, perquè el llistat que allà es fa és a títol exemplificatiu, el que és bastant obvi ja que resultaria impossible plasmar en una llista única tancada la totalitat de finalitats per a les quals es poden tractar les dades. I prova d'això, del caràcter merament exemplificador d'aquestes llistes, és el document que la mateixa FAMT menciona a les seves al·legacions elaborat per l'AEPD, en el qual únicament es mencionen la finalitat assistencial i d'investigació mèdica pel que fa al tractament de les dades de salut.

2.5. Sobre el fet provat 4t, relatiu a la vulneració del principi de lleialtat.

La FAMT exposava al seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació que *"conscients de la complexitat que pot suposar, en termes de protecció de dades personals, el fet que una mateixa entitat de l'àmbit assistencial desenvolupi la seva activitat sota varies personalitats jurídiques, segons es tracti d'activitat finançada per la Sanitat Pública o d'activitat privada, Mútua de Terrassa ha informat a tots els seus usuaris de les condicions de tractament de les seves dades, ja sigui personalment, mitjançant els documents informatius que s'han acreditat que es van lliurar al seu dia a la denunciant, i també mitjançant altres medis de difusió, com les pàgines web de Mútua de Terrassa. L'expectativa errònia «raonable» en la qual se fonamenta la proposta de*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

sanció, entenem que es tracta d'un argument subjectiu, que no se sustenta en cap evidència objectiva més que la denúncia presentada per una pacient (...)". Aquests mateixos arguments són reiterats per la FAMT en el seu escrit d'al·legacions a la proposta.

El principi de lleialtat està recollit a l'article 5.1.a) de l'RGPD en els següents termes: "Los datos personales serán tratados de manera lícita, leal y transparente en relación con el interesado". El principi de lleialtat, no està definit com a tal expressament a l'RGPD, si bé el seu considerant (60) al·ludeix al mateix determinant que "los principios de tratamiento leal y transparente exigen que se informe al interesado de la existencia de la operación de tratamiento y sus fines. El responsable del tratamiento debe facilitar al interesado cuanta información complementaria sea necesaria para garantizar un tratamiento leal y transparente, habida cuenta de las circunstancias y del contexto específicos en que se traten los datos personales (...)".

La idea de lleialtat està estretament vinculada a l'exigència de la bona fe, principi recollit en el nostre dret positiu a l'article 117-7 de la Llei 29/2002, de 30 de desembre, del Codi civil de Catalunya, que determina que "en les relacions jurídiques privades s'han d'observar sempre les exigències de la bona fe i de l'honradesa en els tractes"; i la mateixa norma, en la seva exposició de motius, es refereix al dit principi en els següents termes: "l'article 111-7 incorpora una norma sobre la bona fe perquè en la tradició del dret català, en la línia del dret continental europeu del qual forma part, és un principi que té caràcter general i que, per tant, no es pot limitar a l'àmbit contractual. També es refereix a l'honradesa dels tractes, com a concepte diferenciat, perquè, d'acord amb l'evolució més recent del dret privat europeu, en vol destacar l'aspecte objectiu, independent del coneixement o la ignorància de cadascun dels subjectes de la relació jurídica".

Aquest principi de bona fe també està consagrat a l'article 7.1 del Codi Civil de l'Estat Espanyol: "Los derechos deberán ejercitarse conforme a las exigencias de la buena fe"

El Tribunal Suprem, en la seva sentència de 21/05/1982 aborda la interpretació del principi de bona fe de la forma següent: "el «principio de la buena fe», como límite al ejercicio de los derechos subjetivos, precisa la fijación de su significado y alcance, y en este sentido ya el TS 1.ª S 29 Ene.1965 establece una serie de supuestos típicos, cuya concurrencia autoriza, «en términos generales», a admitir contradicen dicho principio, concretando que se falta a la buena fe cuando se va «contra la resultancia de los actos propios, se realiza un acto equívoco para beneficiarse intencionadamente de su dudosa significación, o se crea una apariencia jurídica para contradecirla después en perjuicio de quien puso su confianza en ella»"

I el mateix Tribunal Suprem, en una sentència més recent de 17/09/2010, es pronunciava en els següents termes: "Como afirma la sentencia número 988/2005, de 22 diciembre, haciendo suyas las palabras de la de número 19/2005, de 19 enero: (...) la buena fe no se refiere a la buena fe subjetiva (creencia, situación psicológica), sino a la objetiva (comportamiento honrado, justo), a la que se alude en el artículo 7 del Código, que consagra como norma el principio general de derecho de ese nombre, con lo que implica un mandato jurídico con eficacia social organizadora (...)"

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

A la vista de tot l'anterior es pot dir que el principi de lleialtat exigeix del responsable una actitud honesta en relació amb el tractament de dades personals, en el sentit de no realitzar tractaments que -no estant previstos per la normativa-, les persones afectades no puguin raonablement esperar d'acord amb el context i circumstàncies de la seva recollida, per tant, no duent a terme tractaments traint la confiança que la persona afectada ha dipositat en el responsable del tractament.

Certament, la valoració sobre la lleialtat o la bona fe d'una actuació, sobre la "conducta esperable", ha de mesurar-se, no des de la subjectivitat de la persona concreta afectada, sinó amb patrons objectius externs, és a dir, allò que esperaria el/la ciutadà/ana mig/jana en el mateix context i situació. I és aquesta precisament la referència que l'Autoritat va tenir en compte en fer aquesta imputació: qualsevol persona que acudeix la seu CAP (com ho va fer la persona denunciant) per tal de ser atesa en el si d'una atenció sanitària pública, en absolut podria esperar que les dades de salut recollides en aquest context puguin ser consultades per una empresa del mateix Grup que presta assistència sanitària privada.

El fet que al document que es facilita al ciutadà/ana es faci una menció a la "col·lularitat del fitxer" entre diverses empreses, no altera aquest raonament, tenint en compte, a més que, com s'ha exposat més amunt, tampoc la informació facilitada a la persona afectada contempla de forma clara aquest eventual tractament.

D'acord amb tot l'exposat, no es poden admetre les al·legacions formulades per la FAMT en el si d'aquest procediment.

3. En relació amb el fet descrit al punt 1r de l'apartat de fets provats, cal acudir a l'article 25 de l'RGPD, que preveu el següent amb relació a la protecció de dades des del disseny i per defecte:

"2. El responsable del tratamiento aplicará las medidas técnicas y organizativas apropiadas con miras a garantizar que, por defecto, solo sean objeto de tratamiento los datos personales que sean necesarios para cada uno de los fines específicos del tratamiento. Esta obligación se aplicará a la cantidad de datos personales recogidos, a la extensión de su tratamiento, a su plazo de conservación y a su accesibilidad. Tales medidas garantizarán en particular que, por defecto, los datos personales no sean accesibles, sin la intervención de la persona, a un número indeterminado de personas físicas".

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit al punt 1r de a l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.4.a) de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració de "las obligaciones del responsable y del encargado", entre les quals es troba la recollida a l'article 25 de l'RGPD a dalt transcrit, referent a la protecció de dades des del disseny i per defecte.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció greu a l'article 73.e) de l'LOPDGDD, en la forma següent:

“La falta d'adopció de les mesures tècniques i organitzatives que siguin apropiades per garantir que, per defecte, només es tracten les dades personals necessàries per a cadascuna de les finalitats específiques del tractament, de conformitat amb el que exigeix l'article 25.2 del Reglament (UE) 2016/679”

4. Pel que fa al fet descrit al punt 2n de l'apartat de fets provats, referent a la licitud en el tractament de dades de salut, cal acudir als articles 5.1.a), 6 i 9 de l'RGPD, que disposen el següent:

Article 5.1.a) de l'RGPD:

*“1. Los datos personales serán:
(...)
a) tratados de manera lícita, leal y transparente en relación con el interesado («licitud, lealtad y transparencia»”).*

Article 6 de l'RGPD:

“Licitud del tratamiento

1. El tratamiento solo será lícito si se cumple al menos una de las siguientes condiciones:

- a) el interesado dio su consentimiento para el tratamiento de sus datos personales para uno o varios fines específicos;*
  - b) el tratamiento es necesario para la ejecución de un contrato en el que el interesado es parte o para la aplicación a petición de este de medidas precontractuales;*
  - c) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento;*
  - d) el tratamiento es necesario para proteger intereses vitales del interesado o de otra persona física;*
  - e) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento;*
  - f) el tratamiento es necesario para la satisfacción de intereses legítimos perseguidos por el responsable del tratamiento o por un tercero, siempre que sobre dichos intereses no prevalezcan los intereses o los derechos y libertades fundamentales del interesado que requieran la protección de datos personales, en particular cuando el interesado sea un niño.*
- Lo dispuesto en la letra f) del párrafo primero no será de aplicación al tratamiento realizado por las autoridades públicas en el ejercicio de sus funciones.*

Article 9 de l'RGPD:

“Tratamiento de categorías especiales de datos personales

1. *Quedan prohibidos el tratamiento de datos personales que revelen el origen étnico o racial, las opiniones políticas, las convicciones religiosas o filosóficas, o la afiliación sindical, y el tratamiento de datos genéticos, datos biométricos dirigidos a identificar de manera unívoca a una persona física, datos relativos a la salud o datos relativos a la vida sexual o la orientación sexual de una persona física*²⁵.

2. *El apartado 1 no será de aplicación cuando concorra una de las circunstancias siguientes:*

a) *el interesado dio su consentimiento explícito para el tratamiento de dichos datos personales con uno o más de los fines especificados, excepto cuando el Derecho de la Unión o de los Estados miembros establezca que la prohibición mencionada en el apartado 1 no puede ser levantada por el interesado;*

b) *el tratamiento es necesario para el cumplimiento de obligaciones y el ejercicio de derechos específicos del responsable del tratamiento o del interesado en el ámbito del Derecho laboral y de la seguridad y protección social, en la medida en que así lo autorice el Derecho de la Unión de los Estados miembros o un convenio colectivo con arreglo al Derecho de los Estados miembros que establezca garantías adecuadas del respeto de los derechos fundamentales y de los intereses del interesado;*

c) *el tratamiento es necesario para proteger intereses vitales del interesado o de otra persona física, en el supuesto de que el interesado no esté capacitado, física o jurídicamente, para dar su consentimiento;*

d) *el tratamiento es efectuado, en el ámbito de sus actividades legítimas y con las debidas garantías, por una fundación, una asociación o cualquier otro organismo sin ánimo de lucro, cuya finalidad sea política, filosófica, religiosa o sindical, siempre que el tratamiento se refiera exclusivamente a los miembros actuales o antiguos de tales organismos o a personas que mantengan contactos regulares con ellos en relación con sus fines y siempre que los datos personales no se comuniquen fuera de ellos sin el consentimiento de los interesados;*

e) *el tratamiento se refiere a datos personales que el interesado ha hecho manifiestamente públicos;*

f) *el tratamiento es necesario para la formulación, el ejercicio o la defensa de reclamaciones o cuando los tribunales actúen en ejercicio de su función judicial;*

g) *el tratamiento es necesario por razones de un interés público esencial, sobre la base del Derecho de la Unión o de los Estados miembros, que debe ser proporcional al objetivo perseguido, respetar en lo esencial el derecho a la protección de datos y establecer medidas adecuadas y específicas para proteger los intereses y derechos fundamentales del interesado;*

h) *el tratamiento es necesario para fines de medicina preventiva o laboral, evaluación de la capacidad laboral del trabajador, diagnóstico médico, prestación de asistencia o tratamiento de tipo sanitario o social, o gestión de los*

sistemas y servicios de asistencia sanitaria y social, sobre la base del Derecho de la Unión o de los Estados miembros o en virtud de un contrato con un profesional sanitario y sin perjuicio de las condiciones y garantías contempladas en el apartado 3;

i) el tratamiento es necesario por razones de interés público en el ámbito de la salud pública, como la protección frente a amenazas transfronterizas graves para la salud, o para garantizar elevados niveles de calidad y de seguridad de la asistencia sanitaria y de los medicamentos o productos sanitarios, sobre la base del Derecho de la Unión o de los Estados miembros que establezca medidas adecuadas y específicas para proteger los derechos y libertades del interesado, en particular el secreto profesional,

j) el tratamiento es necesario con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica o histórica o fines estadísticos, de conformidad con el artículo 89, apartado 1, sobre la base del Derecho de la Unión o de los Estados miembros, que debe ser proporcional al objetivo perseguido, respetar en lo esencial el derecho a la protección de datos y establecer medidas adecuadas y específicas para proteger los intereses y derechos fundamentales del interesado”

Per la seva banda, l'article 9 de l'LOPDGDD disposa el següent pel que fa al tractament de categories especials de dades, entre les quals s'encabeixen les dades de salut:

“1. (...)

2. Els tractaments de dades que preveuen les lletres g), h) i i) de l'article 9.2 del Reglament (UE) 2016/679 fonamentats en el dret espanyol han d'estar emparats en una norma amb rang de llei, que pot establir requisits addicionals relatius a la seva seguretat i confidencialitat.

En particular, aquesta norma pot emparar el tractament de dades en l'àmbit de la salut quan així ho exigeixi la gestió dels sistemes i els serveis d'assistència sanitària i social, pública i privada, o l'execució d'un contracte d'assegurança del qual l'afectat sigui part”.

De conformitat amb el que s'ha exposat, el fet recollit al punt 2 de l'apartat de fets provats constitueix la infracció prevista l'article 83.5.a) de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració de *“los principios básicos para el tratamiento, incluidas las condiciones para el consentimiento a tenor de los artículos 5, 6, 7 y 9”*, entre les quals s'encabeix el principi de licitud.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.e) de l'LOPDGDD, en la forma següent:

“El tractament de dades personals de les categories a què es refereix l'article 9 del Reglament (UE) 2016/679, sense que es doni alguna de les circumstàncies que preveuen el precepte esmentat i l'article 9 d'aquesta Llei orgànica”

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

5. Pel que fa a fet descrit al punt 3r de l'apartat de fets provats, referent al principi de limitació de la finalitat, cal acudir a l'article 5.1.b) de l'RGPD que disposa el següent:

“1. Los datos personales serán:

(...)

b) recogidos con fines determinados, explícitos y legítimos, y no serán tratados ulteriormente de manera incompatible con dichos fines; de acuerdo con el artículo 89, apartado 1, el tratamiento ulterior de los datos personales con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica e histórica o fines estadísticos no se considerará incompatible con los fines iniciales («limitación de la finalidad»);

Per la seva banda, l'article 6.4 de l'RGPD, disposa el següent:

“Cuando el tratamiento para otro fin distinto de aquel para el que se recogieron los datos personales no esté basado en el consentimiento del interesado o en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que constituya una medida necesaria y proporcional en una sociedad democrática para salvaguardar los objetivos indicados en el artículo 23, apartado 1, el responsable del tratamiento, con objeto de determinar si el tratamiento con otro fin es compatible con el fin para el cual se recogieron inicialmente los datos personales, tendrá en cuenta, entre otras cosas:

a) cualquier relación entre los fines para los cuales se hayan recogido los datos personales y los fines del tratamiento ulterior previsto;

b) el contexto en que se hayan recogido los datos personales, en particular por lo que respecta a la relación entre los interesados y el responsable del tratamiento;

c) la naturaleza de los datos personales, en concreto cuando se traten categorías especiales de datos personales, de conformidad con el artículo 9, o datos personales relativos a condenas e infracciones penales, de conformidad con el artículo 10;

d) las posibles consecuencias para los interesados del tratamiento ulterior previsto; e) la existencia de garantías adecuadas, que podrán incluir el cifrado o la seudonimización”.

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit al punt 3r de a l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a) de l'RGPD, ja transcrit al fonament de dret 4t, i que tipifica com a tal la vulneració, entre d'altres, del principi de limitació de la finalitat

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.d) de l'LOPDGDD, en la forma següent:

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

“La utilització de les dades per a una finalitat que no sigui compatible amb la finalitat per a la qual es van recollir, sense tenir el consentiment de l’afectat o una base legal per a això”

6. Pel que fa al fet descrit al punt 4t de l’apartat de fets provats, referent al principi de lleialtat, cal acudir a l’article 5.1.a) de l’RGPD ja transcrit en el fonament de dret 4t.

De conformitat amb el que s’ha exposat, el fet recollit al punt 4 de l’apartat de fets provats constitueix la infracció prevista l’article 83.5.a) de l’RGPD, també transcrit més amunt i que tipifica com a tal la vulneració, entre d’altres, del principi de lleialtat.

La conducta que aquí s’aborda s’ha recollit com a infracció molt greu a l’article 72.1.a) de l’LOPDGDD, en la forma següent:

“El tractament de dades personals que vulneri els principis i les garanties eu estableix l’article 5 del Reglament (UE) 2016/679”

7. En tractar-se la FAMT d’una entitat de dret privat, resulta d’aplicació el règim sancionador general previst a l’article 83 de l’RGPD.

L’article 83 de l’RGPD preveu per a les infraccions previstes al seu apartat 4, se sancionin amb una multa administrativa de 10.000.000 d’euros com a màxim, o tractant-se d’una empresa, d’una quantia equivalent al 2% com a màxim del volum de negoci total anual global de l’exercici financer anterior, optant-se per la de major quantia. Per la seva banda, l’apartat 5 del mateix precepte preveu per les infraccions allà previstes es sancionin amb multes administratives de 20.000 euros com a màxim, o tractant-se d’una empresa, d’una quantia equivalent al 4% com a màxim del volum de negoci total anual global de l’exercici financer anterior, optant-se per la de major quantia. Això, sens perjudici que, amb caràcter addicional o substitutiu, es puguin aplicar les mesures previstes a les diccions a) a h) i j) de l’article 58.2 RGPD.

En el present supòsit, tal com exposava la instructora a la proposta de resolució, es considera que les conductes descrites als punts 2n, 3r i 4r de l’apartat de fets provats, constitutives de la vulneració dels principis de licitud, limitació de la finalitat i lleialtat, respectivament, i previstes totes tres com a infracció a l’article 83.5.a) de l’RGPD, estan estretament vinculades, de manera que la infracció relativa al principi de limitació de finalitat i de lleialtat quedaria subsumida per la infracció relativa a la vulneració del principi de licitud.

Així mateix, s’estima que pel que fa a les infraccions abans referides i la descrita al fonament de dret 3r relativa a la vulneració de la protecció de dades des del disseny i per defecte, s’estaria davant d’un supòsit de concurs ideal d’infraccions, atès que si bé l’entitat imputada ha comès infraccions diferenciades, existeix una connexió directa entre ambdues, doncs la no implementació de mesures adequades d’acord amb la protecció de dades des del disseny i per defecte ha propiciat la vulneració dels altres principis.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

L'article 29.5 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (en endavant, LRJSP), disposa que *"Quan de la comissió d'una infracció derivi necessàriament la comissió d'una altra o altres, s'ha d'imposar únicament la sanció corresponent a la infracció més greu comesa."*

A la vista de l'anterior i del que disposa l'esmentat article 29.5 de l'LRJSP, se sancionarà només per la comissió de la infracció més greu, és a dir, la relativa al principi de licitud.

Respecte a la sanció a imposar, en primer lloc cal dir que s'ha descartat la possibilitat substituir la sanció de multa administrativa per la sanció d'amonestació prevista a l'article 58.2.b) RGPD, a la vista de la concurrència d'infraccions comeses, tot i que, com s'ha dit, es sancionarà només per la comissió d'una infracció.

Un cop descartat que procedeixi substituir la sanció de multa administrativa per una amonestació, correspon determinar la quantia de la multa administrativa que, a criteri d'aquesta Autoritat, correspon imposar.

L'article 83.2 de l'RGPD determina el següent, quant a la graduació de la quantia de la multa administrativa:

"2. Las multas administrativas se impondrán, en función de las circunstancias de cada caso individual, a título adicional o sustitutivo de las medidas contempladas en el artículo 58, apartado 2, letras a) a h) y j). Al decidir la imposición de una multa administrativa y su cuantía en cada caso individual se tendrá debidamente en cuenta:

- a) la naturaleza, gravedad y duración de la infracción, teniendo en cuenta la naturaleza, alcance o propósito de la operación de tratamiento de que se trate así como el número de interesados afectados y el nivel de los daños y perjuicios que hayan sufrido;*
- b) la intencionalidad o negligencia en la infracción;*
- c) cualquier medida tomada por el responsable o encargado del tratamiento para paliar los daños y perjuicios sufridos por los interesados;*
- d) el grado de responsabilidad del responsable o del encargado del tratamiento, habida cuenta de las medidas técnicas u organizativas que hayan aplicado en virtud de los artículos 25 y 32;*
- e) toda infracción anterior cometida por el responsable o el encargado del tratamiento;*
- f) el grado de cooperación con la autoridad de control con el fin de poner remedio a la infracción y mitigar los posibles efectos adversos de la infracción;*
- g) las categorías de los datos de carácter personal afectados por la infracción;*
- h) la forma en que la autoridad de control tuvo conocimiento de la infracción, en particular si el responsable o el encargado notificó la infracción y, en tal caso, en qué medida;*

- i) cuando las medidas indicadas en el artículo 58, apartado 2, hayan sido ordenadas previamente contra el responsable o el encargado de que se trate en relación con el mismo asunto, el cumplimiento de dichas medidas;*
- j) la adhesión a códigos de conducta en virtud del artículo 40 o a mecanismos de certificación aprobados con arreglo al artículo 42, y*
- k) cualquier otro factor agravante o atenuante aplicable a las circunstancias del caso, como los beneficios financieros obtenidos o las pérdidas evitadas, directa o indirectamente, a través de la infracción.”*

Al seu torn, l'article 76.2 de l'LOPDGDD disposa que, a banda dels criteris establerts a l'article 83.2 RGPD, també es poden tenir en compte els següents:

- “a) El caràcter continuat de la infracció.*
- b) La vinculació de l'activitat de l'infractor amb la pràctica de tractaments de dades personals.*
- c) Els beneficis obtinguts com a conseqüència de la comissió de la infracció.*
- d) La possibilitat que la conducta de l'afectat hagi pogut induir a la comissió de la infracció.*
- e) L'existència d'un procés de fusió per absorció posterior a la comissió de la infracció, que no es pot imputar a l'entitat absorbent.*
- f) L'afectació als drets dels menors.*
- g) Disposar, quan no sigui obligatori, d'un delegat de protecció de dades.*
- h) La submissió per part del responsable o encarregat, amb caràcter voluntari, a mecanismes de resolució alternativa de conflictes, en els supòsits en què hi hagi controvèrsies entre aquells i qualsevol interessat.”*

Segons el que estableixen els articles 83.2 RGPD i 76.2 LOPDGDD, i també de conformitat amb el principi de proporcionalitat consagrat a l'article 29 de la LRJSP, tal com indicava la instructora en la proposta de resolució, escau imposar la sanció de 60.000 euros (seixanta mil euros). Aquesta quantificació de la multa es basa en la ponderació entre els criteris agreujants i atenuants que a continuació s'indiquen.

Per una banda, s'aprecien les següents circumstàncies que operen com a criteris atenuants:

- L'adhesió per part de la FAMT al codi de conducta de la Unió Catalana d'Hospitals (art. 83.2.j RGPD).

En contraposició a les causes atenuants exposades, concorren però un seguit de criteris de l'article 83.2 de l'RGPD que operen en sentit agreujant:

- La naturalesa, gravetat i duració de la infracció, tenint en compte la naturalesa, abast i propòsit de l'operació de tractament de que es tracti, així com el número de persones interessades afectades (art. 83.2.a/). És té aquí en consideració que la manca d'implementació d'una política de seguretat des del disseny pot comportar un greu

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- problema de confidencialitat de categories especials de dades que afectaria potencialment a totes les persones que són tractades per la FAMT en règim de sanitat pública.
- El grau de responsabilitat del responsable o de l'encarregat del tractament, tenint en compte les mesures tècniques o organitzatives que hagin aplicat en virtut del que disposen els articles 25 i 32 de l'RGPD (art.83.2.c/ de l'RGPD).
  - Les infraccions anteriors comeses (art. 83.2.e/ de l'RGPD), ja que consta que la FAMT ha estat sancionada amb anterioritat per diverses vulneracions de la normativa de protecció de dades personals (procediments sancionadors núm. PS 18/2012, PS 13/2020 i PS 27/2020).
  - Les categories de les dades de caràcter personal afectades per la infracció (art. 83.2.g/ RGPD), en aquest cas, categories especials de dades (dades relatives a la salut).
  - La vinculació de l'activitat de la FAMT amb la realització de tractaments de dades personals (art. 83.2.k de l'RGPD i 76.2.b/ de l'LOPDGDD).

8. Davant la constatació de les infraccions previstes a l'article 83 de l'RGPD, l'article 21.3 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, faculta la directora de l'Autoritat perquè la resolució que declara la infracció estableixi les mesures escaients perquè cessin o se'n corregeixin els efectes, en consonància amb el previst també a l'art. 58.2 de l'RGPD, a més d'imposar la multa corresponent. En virtut d'aquesta facultat, i pel que fa a la conducta descrita al punt 1r de l'apartat de fets provats, es requereix la FAMT perquè al més aviat possible, i en tot cas en el termini màxim d'un mes a comptar des de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució, procedeixi a implementar les mesures tècniques i organitzatives pertinents des del disseny i per defecte, per tal d'evitar que les persones que prestin serveis al Grup Mútua de Terrassa en règim de sanitat privada puguin accedir, sense comptar amb el consentiment explícit de les persones afectades, a les seves dades de salut recavades en el si d'una assistència sanitària pública.

Un cop s'hagi adoptat la mesura correctora descrita en el termini assenyalat, en el termini dels 10 dies següents la FAMT n'ha d'informar l'Autoritat, sense perjudici de la facultat d'inspecció d'aquesta Autoritat per efectuar les verificacions corresponents.

Pel que fa a les conductes descrites als punt 2n, 3r i 4t de l'apartat de fets provats, en tractar-se de fets puntuals ja consumats, no escau requerir mesures correctores.

Per tot això, resolc:

1. Imposar a la Fundació Assistencial Mútua de Terrassa la sanció consistent en una multa de 60.000.- euros (seixanta mil euros), com a responsable d'una infracció tipificada a l'article 83.5.a), en relació amb l'article 5.1.a) de l'RGPD pel que fa al principi de licitud (infracció que subsumeix les vulneracions dels principis de limitació de la finalitat i de lleialtat, atesa la seva vinculació); en concurs ideal amb la infracció prevista a l'article 83.4.a) en relació amb l'article 25 pel que fa a la protecció de dades des del disseny i per defecte; tot això d'acord amb l'exposat al fonament de dret 7è.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2. Requerir la Fundació Assistencial Mútua de Terrassa perquè adopti les mesures correctores assenyalades al fonament de dret 8è i acrediti davant d'aquesta Autoritat les actuacions dutes a terme per complir-les.
3. Notificar aquesta resolució a la Fundació Assistencial Mútua de Terrassa.
4. Ordenar que es publiqui la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,